Internet ve Web Tasarımı

BÖLÜM 6 Internet ve Web Tasarımı

Internet ve Web Tasarımı

Internet Nedir?

Internet Nasıl Çalışır?

Windows 98 ile Internet Bağlantısı

E-Mail Adresi Nasıl Alınır?

Internet Araması Nasıl Yapılır?

FTP Nedir?

HTML ve Web Tasarımı

Metin Kullanmak

Arka Plan ve Renk Kullanmak

Resim Kullanmak

Liste Kullanmak

Tablo Kullanmak

Link Kullanmak

Frame Kullanmak

ImageMap Kullanmak

Multimedia Öğeleri Kullanmak

JavaScript ve HTML

Özel Simgeler Kullanmak

Web Sayfalarını Yayınlamak

Internet ve Web Tasarımı

Internet Nedir?

Internet dünya üzerindeki 110 ülkeden 25 milyon üzerindeki bilgisayar kullanıcısının, birçok bilgisayar sistemi ile birbirine bağlı olduğu ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır. Internetin temeli bilgiyi paylaşma ilkesine dayanır. Internet bu haliyle sürekli büyüyen bir kütüphaneye benzetilebilir. Fakat herhangi bir kütüphanede olamayacak birçok özelliği destekler. Elektronik posta (e-mail), konferans görüşme, videolar ve sesler bunlardan bazılardır. Internet sayesinde bilim adamlarının yeni bilgilere ulaşması ve bilgilerini paylaşması kolaylaşmış ve bilim daha hızlı bir gelişme trendi yakalamıştır. Ticari firmalar ise dünya üzerinde daha çok bölgeye ulaşmak ve reklam yapmanın kolaylığı nedeniyle internete bağlanırlar.

Internet Amerikan Savunma Bakanlığı'nın araştırma ve geliştirme kolu olan Savunma İleri Düzey Araştırma Projeleri Kurumu (DARPA- Defence Advanced Research Project Agency) tarafından yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıktı. 1969'da çeşitli bilgisayar bilimleri ve askeri araştırma projelerini desteklemek için Savunma Bakanlığı ARPANET adında bir ağı oluşturmaya başladı. Bu ağ, ABD'deki üniversite ve araştırma kuruluşlarının farklı türdeki bilgisayarlarını da içerisine katarak büyüdü. 1973 yılında, ağ için bir protokol sistemi geliştirmek amacıyla, Stanford Üniversitesi'nde internetworking projesi başlatıldı. 1978'e kadar İletim Kontrol Protokolü'nün (TCP - Transmission Control Protocol) dört versiyonu geliştirildi ve denendi. 1980'de bu protokol yeterince gelişme gösterince ARPANET'e bağlı bilgisayarlar arasındaki iletişimi de kolaylaştırdı. 1983'te tüm ARPANET kullanıcıları daha gelişmiş bir protokol olan İletim Kontrol Protokolü/Internet Protokolü (TCP/IP Transmission yaptılar. ARPANET 1990 yılında Protocol/Internet Protocol) ne gecis kullanımdan kaldırıldı. Yerine ABD, Avrupa, Japonya ve Pasifik ülkelerinde hükümet isletimindeki omurgalar (backbone) ARPANET'in kaldırılmış olması TCP/IP protokolünün kullanımına engel olmadı kullanılmağa devam etti ve daha da gelişti.

Tcp/lp Nedir?

Internet üzerindeki bir ağdan diğerine geçiş noktasına ağ geçidi (gateway) denir. Burada veri paketlerinin hedef bilgisayara doğru yönlendirme (routing) görevi geçekleştirilir. TCP/IP iki önemli görev üstlenen bilgisayar programıdır. Birinci görevi (TCP) gönderilecek ileti veya dosyayı küçük veri paketlerine bölmek ve bunları Internet üzerinden göndermek yada kendisine paket paket gelen ileti veya dosyaları birleştirip kullanılır duruma getirmektedir. İkinci görevi (IP) ise her bir veri paketinin adres kısmını yönetmek ve paketlerin doğru adrese yönlendirilmelerini sağlamaktır.

www Nedir?

www (World Wide Web), yazı, resim, ses, film, animasyon gibi pek çok farklı yapıdaki verilere etkileşimli bir şekilde ulaşılmasını sağlayan bir çoklu hiper ortam sistemidir. Hiper ortam, bir dokümandan başka bir dokümanın çağırılmasına (navigate) olanak sağlar (iç içe dokümanlar). Bu ortamdaki her veri, başka bir veriyi çağırabilir (link). Link, aynı doküman içinden başka bir yere olabildiği gibi, fiziksel olarak başka bir yerde (internet üzerindeki herhangi bir makinede) de olabilir. Farklı yapıdaki tüm veriler uygun bir standart ile bir arada kullanılıp bir Web Tarayıcısında (Web Browser) görüntülenebilir. Web sistemleri, kullanılan platformdan bağımsız olduğundan bir Macintosh, PC yada Unix web listeleyicisi aynı sayfaları, aynı şekilde alır. Sayfaların alındığı web servisleri de farklı bilgisayar platformlarında olabilir.

Bu kitapta bahsedilen bilgileri daha iyi anlaşılabilmesi için bazı internet terimlerinin anlamlarının bilinmesi gereklidir.

Internet Terimleri

- **Ağ** :Birleriyle iletişim halinde bulunan bilgisayarların oluşturduğu topluluktur.
- Active-X :Microsoft tarafından Java'ya rakip olması için üretilen bir programlama dilidir.
- **Applet** :Java programlama dili içinde bulunan ve özel fonksiyonlara sahip programlardır.

- **Backbone** :Çok yüksek veri kapasitelerine sahip ağları besleyen seri bağlantıya verilen isimdir.
- BBS :Internet'te bilgi değişiminin yapıldığı, elektronik ilan panosu görevini gören sistemdir. Bazı internet kullanıcıları çeşitli konularla ilgili olarak BBS'lere bilgi ve mesaj yerleştirirken, buraları ziyaret eden diğer kullanıcılar ilgilendikleri konular hakkında bilgi toplayabilir veya kendi fikirlerini BBS'ler aracılığıyla internet kullanıcılarına ulastırabilirler.
- Bit :Bir bilgisayar sistemi içindeki 1 yada 0 veya "açık" yada "kapalı" şeklinde tanımlanan en küçük data birimidir.
- **Browser** :Internet'teki web sitelerine ulaşılmasını ve bu sitelerin izlenmesini sağlayan programlardır.
- Byte :Bilgisayar ağında bulunan servislere erişimi sağlayan bilgisayardaki kullanıcı programıdır.
- **Cyberspace** :Bir ağ üzerindeki, içinde pek çok konuda bilgi bulunan bilgisayarlar arasındaki data transferine ve bu transferi sağlayan bağlantı araçlarının tümüne denir.
- **Document** :HTML dosyalarındaki içeriğin tamamına doküman denir.
- **Domain Name** :Bir internet sitesi için tanımlanan özel isme denir. (Örn. www.dumlupinar.edu.tr)
- **Download** :Internet'i kullanarak, bilgisayarlar arası dosya transferi yapmaya denir.
- **E cash** :Internet üzerinde çeşitli mal ve hizmetlerin alışverişinin yapılması için kullanılan elektronik paradır.
- **E commerce** :Internet üzerinden çeşitli mal ve hizmet alışverişlerinin yapılmasıdır.
- **E mail** :Internet üzerinden, bir kişiden diğerine gönderilen aynı zamanda içine çeşitli dosyalar da eklenebilen elektronik postadır.
- Encryption :Internet üzerindeki iki bilgisayar arasında bilgi alışverişi yapılırken, bilgilerin üçüncü şahıslar tarafından okunmasının önlenmesi için yapılan şifreleme işlemidir.
- Ethernet :Bir LAN sistemi içerisinde yer alan bilgisayarların birbirlerine bağlanmaları için kullanılan yaygın bir metottur. Hızı internetten daha yüksektir.
- FAQ :Sıkça sorular sorular anlamına gelmektedir.

- **Firewall** :Bir bilgisayar ağını, kötü niyetli kişilere karşı koruyan ve ağ trafiğini denetleyen güvenlik sistemidir.
- FTP :İki internet sitesi arasındaki bilgi dosyalarının değişimini sağlamak amacıyla yaygın şekilde kullanılan bir protokoldür.
- HTTP :Internet üzerinde dolaşan hipertext dosyaları için oluşturulmuş protokoldür. Internette yer alan tüm web sayfalarının adresleri bu kodla başlamak zorundadır.
- **Hypertext** :Internet'te bulunan metinlere ve grafiklere ulaşılabilmesi için gereken doküman ve dosyaların hazırlanmasında kullanılan yazım ve grafik yöntemidir.
- Internet :1960'larda ABD hükümeti tarafından kurulan ve dünyanın her yerinden erişilebilen, birbirine bağlı milyonlarca bilgisayar ağından oluşmuş global ağa verilen isimdir.
- Intranet :Internete benzer şekilde , birbirine bağlı bilgisayarlardan oluşan, ancak çok daha küçük ölçekli ve sadece belirlenmiş insanlar tarafından kullanılabilen özel bilgisayar ağıdır. Genelde firma içi kullanımı yaygındır.
- IP :Internet üzerindeki bilgilerin aktarımının ne şekilde yapılacağını belirleyen protokoldür.
- IRC :Internet kullanıcıların bir araya gelerek internet üzerinde gerçek zamanlı sohbet ettikleri yerlerdir.
- ISS :Üçüncü şahıslara internet servisi sağlayan ticari firmalara verilen isimdir.
- **Kilobyte** :1024 byte.
- LAN :Yerel bilgisayar ağıdır. Bir şirket yada departmandaki bilgisayarlar arasında bulunan yerel bilgisayar ağıdır.
- Link :Web sayfaları arasında bağlantı kurmak amacıyla kullanılır.
- Map :Web tasarımında kullanılan, yüklenen grafiğin belirli bölgesine basıldığında değişik bağlantıları çağırmak için kullanılan sistemdir.
- Megabyte :1.024 milyon byte.
- Modem :Telefon hatları kullanılarak, bilgisayarla uzaktaki diğer bilgisayarların haberleşmesini sağlayan araçtır.
- Perl :Unix altında CGI programlarına karşılık gelen güçlü bir programlama dilidir.
- PPP :Modem aracılığıyla seri bağlantılar gerçekleştirmede kullanılan yeni bir protokoldür.

- TCP/IP :Transmission Control Protocol/Internet Protocol cümlelerinin kısaltılmış halidir. Internet'i oluşturan protokollerdir.
- URL :Web üzerinde ulaştığımız yerin kimliğini belirler.

Domain İsimleri ve Ip Numaraları

Internete bağlı her bilgisayarın kendine özgü bir adresi vardır. Domain Name System (DNS) olarak adlandırılan bir sistem ile , internete bağlı bilgisayarlara ve bilgisayar sistemlerine isimler verilir. DNS de, bir TCP/IP servis protokolüdür. DNS, 'host' olarak adlandırılan internete bağlı tüm birimlerin yerel olarak bir ağaç yapısı içinde gruplandırılmasını sağlar. Bu şekilde, bütün adreslerin her yerde tanımlı olmasına gerek kalmaz. Örnek olarak, dumlupinar.edu.tr altında, fef.itu.edu.tr, onun altında da, math.fef.dumlupinar.edu.tr vb şeklinde dallanmış bir çok adres olabilir.

Her bir internet adresine 4 haneli bir numara karşılık gelir. a.b.c.d seklindeki bu numaralara IP numaraları denir. Burada, a,b,c ve d 0-255 arasında değişen bir tam sayılardır.

Her internet adresinin ilk kısmı bulunduğu domain'in network adresini, son kısmı ise makinenin (host) numarasını verecek şekilde ikiye bölünür. Bir bilgisayar ağında bulunan makinelerin miktarına göre makine numarası için ayrılan kısmın daha büyük veya daha küçük olması gerekebilir. Değişik ihtiyaçlara cevap verebilmesi açısından IP adresleri aşağıdaki şekilde gruplanmıştır.

- A grubu network adresleri: 1.0.0.0 adresinden 127.0.0.0 a kadar olan aralığı kapsarlar. Her networkte yaklaşık 1.6 Milyon makine bulunabilir
- **B grubu network adresleri**: 128.0.0.0 adresinden 191.255.0.0 adresine kadar olan aralıktadır. 16065 network adresi ve her networkte yaklaşık 65500 makine bulunabilir
- C grubu network adresleri: 192.0.0.0 adresinden 223.255.255.0 adresine kadar olan aralıktadır. Her biri 254 makineden oluşan yaklaşık 2 milyon Networks adresi barındırır.

• **D** grubu Networks adresleri : 224 ve 254 arasında kalan adreslerdir. Herhangi bir newtwork tanımlamazlar. İleri kullanımlar için ayrılmışlardır..

Bu IP numaralarına karşılık gelen bir bilgisayar ismi de bulunur. Bu sayede bilgisayarların isimleri daha kolay akılda kalır. Her domain'de o domaine ait IP numaraları ile bu isimler arasında geçişi sağlayan bir servis (Domain Name Service) vardır. Bu servis aynı zamanda diğer domain'lere ait isimleri ilgili DNS'lere sorarak öğrenir.

127.0.0.1 adresi ve 127.0.0.0 adresi network testi ve geliştirme için kullanılır. 127.0.0.1 adresi her makinenin kendisini tanımlar. Bu adrese gönderilen her doküman, sanki bir başka networkten geliyormuş gibi makineye geri dönecektir. Bu sayede herhangi bir network bağlantısı olmadan bazı denemeler yapılabilmektedir.

Internet Nasıl Çalışır?

Internet'in çalışma yapısı, telefon hatları aracılığı ile bilgisayarların birbirine bağlanması ilkesine dayanır. Bağlanılan bilgisayarlardan hangi dosyaların görüntülenecekleri ise yukarıda anlatılan protokoller ve IP ler ile alakalıdır. Internete bağlanmak için gerekli olan üç şey vardır. Bunlar:

- İçerisinde modem ve web tarayıcı (browser) barındıran bir bilgisayar.
- Telefon hattı.
- ISS (Internet Servis sağlayıcı) şirketlerin bilgisayarlarına bağlanmak için bu şirketlerden (Örn. TRNET, SuperOnline, E-kolay, TTNET) alınacak olan kullanıcı adı, şifre ve telefon numarası.

Internet bağlantısı yapılırken temel olarak üç farklı bilgisayar grubu arasında bir bağlantı oluşturulur. Bunlar; kullanıcı bilgisayarı , ISS bilgisayarları ve hazırlanmış olan web sayfalarını barındıran Hosting Firmalarının bilgisayarlarıdır.

Kullanıcı, telefon hattını bilgisayara taktıktan sonra ISS den alınan telefon numarasını arayarak buradaki bilgisayara bağlanır. Bu işlemden sonra, internete bağlanılmış durumdadır. İstenilen web adresi bilgisayardaki web tarayıcısına yazıldıktan sonra, ISS bilgisayarı bu adresi barındıran Hosting Firması bilgisayarına yine telefon hattı yardımıyla bağlanır ve oradan aldığı dokümanları kullanıcı bilgisayarına iletir. Temel olarak sistem bu şekilde işler. Bu noktada, bağlanan ve bağlanılan bilgisayarların çokluğu göz önüne alınırsa IP adreslerinin ve sistem protokolünün ne kadar önemli olduğu ortaya çıkar.

Internet Kısaltmaları

Internet'e bağlı kuruluşların giderek artması, domain adreslerinin değişik gruplara ayrılması ihtiyacını doğurmuştur. Domain adresleri bazı istisnalar dışında web sitelerinin ismi, kuruluş hangi gruba dahilse ilgili kısaltma ve bağlı olduğu ülkenin kodu olmak üzere üç kısımdan oluşur. ABD ve Kanada çıkışlı adreslerin çoğu ve geniş bir kitleye servis sunan bazı kuruluşlar dışında kısaltmalar için genellikle ülke kodu kullanılır. Internet adresi, eğer özel amaçlı bir servise (ftp, www gibi) aitse bu durum adresin başında kullanılan bir kısaltmayla verilir. Aşağıdaki liste, adreslerde kullanılan bazı kısaltmaları ve anlamlarını göstermektedir.

- **gov** :Hükümet kuruluşları tarafından kullanılan kısaltmadır.
- edu :Eğitim kurumları tarafından kullanılan kısaltmadır.
- org :Ticari olmayan kuruluşların kullandığı kısaltmadır.
- com :Ticari kuruluşların kullandığı kısaltmadır.
- mil :Askeri kuruluşların kullandığı kısaltmadır.

- net :Servis sunucularının kullandığı kısaltmadır.
- int :Uluslar arası kuruluşların kullandığı kısaltmadır.
- **ftp** :FTP sitelerinin kullandığı kısaltmadır. Adresin en başında kullanılır.
- http :Her web sitesinin en başında bulunması gereken kısaltmadır.
- www :World Wide Web sitelerinin kısaltmasıdır. Adresin başında http://kisaltmasından sonra kullanılır.

Bazı ülkelerin web sayfası kısaltmaları da aşağıdaki verilmiştir.

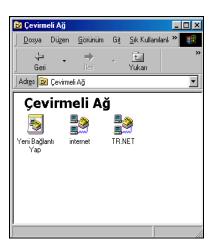
Kısaltma	Ülke	Kısaltma	Ülke
tr	Türkiye	it	İtalya
jp	Japonya	ch	İsviçre
uk	İngiltere	ca	Kanada
ru	Rusya	id	Endonezya
nl	Hollanda	de	Almanya
fr	Fransa	il	İsrail
no	Norveç	se	İsveç
fi	Finlandiya	gr	Yunanistan
iq	Irak	ir	İran
hr	Hırvatistan	yu	Yugoslavya
ye	Yemen	vn	Vietnam
ec	Ekvator	ZW	Zimbabve
sv	El Salvador	cg	Kongo
bm	Bermuda	ao	Angola
lb	Lübnan	ly	Libya
ht	Haiti	pe	Peru
ng	Nijerya	pa	Panama
np	Nepal	us	ABD
la	Laos	ki	Kiribati
eg	Mısır	mt	Malta
so	Somali	sr	Surinam
hk	Hong Kong	hu	Macaristan
cu	Küba	су	Kıbrıs
bg	Bulgaristan	br	Brezilya
az	Azerbaycan	tm	Türkmenistan
kz	Kazakistan	uz	Özbekistan

Genel olarak bu sınıflamaya uyulsa da, bazı domain adlarında daha farklı sözcük grupları da olabilir (http://www2.ogu.edu.tr/ gibi). Özellikle .com domain adreslerindeki talepten dolayı yeni domain adları oluşturma çalışmalarına başlanmış ve aşağıda belirtilen uzantılar kullanıma açılmıştır.

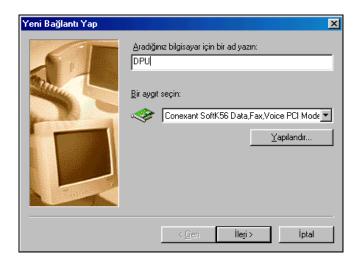
- arts :Sanat ve kültür ile ilgili sitelerinin kullanacağı kısaltmadır.
- firm :Ticari firmaların kullanacağı kısaltmadır.
- info :Bilgi servisi sunan sitelerin kullanacağı kısaltmadır.
- nom :Kişisel alan adları için kullanılacak kısaltmalar.
- rec :Eğlence sitelerinin kullanacağı kısaltmadır.
- **stor** :Ticari ürün pazarlayan web sitelerinin kullanacağı kısaltmadır.
- **web** :Internetle ilgi servisler sunacak olan sitelerin kullanacağı kısaltmalardır.

Windows 98 İle Internet Bağlantısı Nasıl Yapılır?

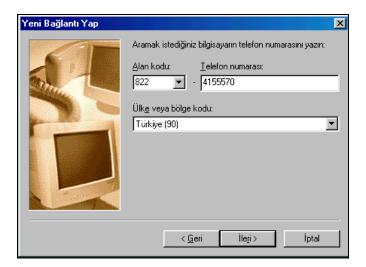
Internete bağlanırken ilk önce bağlantıyı sağlayacak olan çevirmeli ağ bağlantısı oluşturulur. Bilgisayarım menüsünden Çevirmeli Ağ bölümüne girilir. Daha sonra yeni bir bağlantı oluşturmak için Yeni Bağlantı Yap sekmesi tıklanır. Yeni bağlantı sihirbazı calısacak olusturma bağlantı için bir isim ve modem seçimi istenecektir. Modem için sistemde mevcut bulunan Conexant marka modeli ve bağlantı ismi olarak ta DPU yazılabilir.

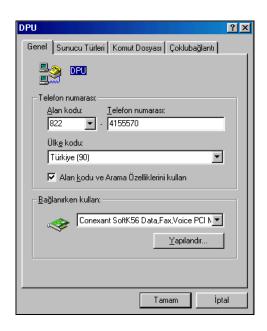
Siz buraya kendi modeminizin adını ve bağlantı isminizi yazmalısınız. Daha sonra ileri tuşuna basarak ISS dan alınan 822 li telefon numarası ilgili kutucuğa yazılır.

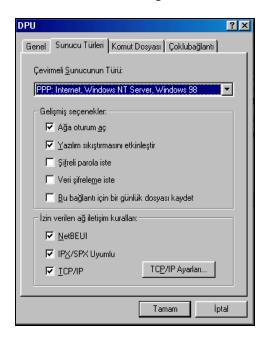
Bir sonraki aşama ile yeni bağlantı oluşturma işlemini tamamlayacağız.

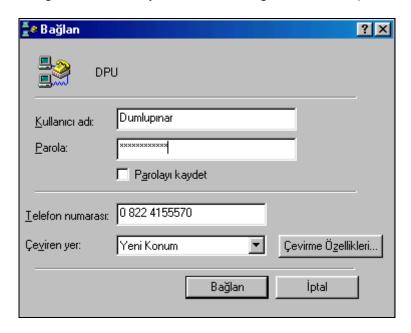
Çevirmeli Ağ penceresi içerisinde yeni oluşturulan çevirmeli ağ bağlantısına sağ tıklanıp özellikler bölümüne girilir. Burada internetin daha hızlı açılması için gerekli bazı ayarlar yapılacaktır. Özellikler penceresinde dört farklı seçenek vardır. Bunlardan ilki üzerinde bir değişiklik yapılmasına gerek yoktur çünkü biraz önce yapılan seçimleri gösteren genel menüdür. Diğer üç menüden sadece Sunucu Türleri kısmında değişiklik yapılacaktır.

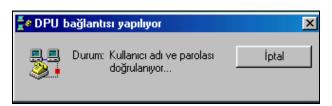
Burada yer alan **Ağa Oturum Aç**, **NetBEUI ve IPX/SPX** kutucuklarının başındaki işaretleri kaldırarak internete bağlanma hızı artırılabilir.

Bu ayarlar yapıldıktan sonra ilk bağlantı gerçekleştirilebilir. Bunun için Çevirmeli Ağ penceresinde biraz önce oluşturulan DPU isimli çevirmeli bağlantı çift tıklanır. ISS dan alınan kullanıcı adı ve şifresi ilgili boşluklara yazılıp bağlan tuşuna basılır. Bundan sonra bilgisayar 08224155570 nolu telefona bağlanacak ve bu sayede de internet bağlantısı kurulmuş olacaktır.

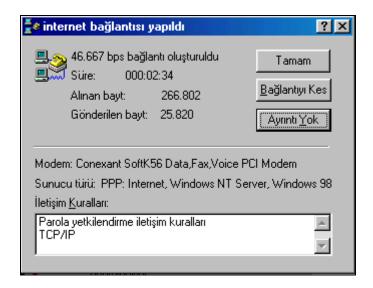
Bağlan simgesine tıklandıktan sonra ilk önce aşağıdaki gibi Durum : Aranıyor yazısı ve daha sonra Kullanıcı Adı ve Parolası Doğrulanıyor pencereleri ekrana gelir. ISS tarafından kullanıcı adı ve parola doğrulanınca internet bağlantısı tamamlanmış olur.

Internet bağlantısı tamamlandıktan sonra görev çubuğunda, saat simgesinin yanına yanıp sönen

iki pencere yerleşir. Bu pencereler internet bağlantısının gerçekleştirildiğini göstermektedir. Internet bağlantı hızını, ne kadar süredir internete bağlı olunduğunu öğrenmek ve gerektiğinde internet bağlantısını sonlandırmak için görev çubuğundaki bu pencerelere çift tıklamak gerekir. Görüntü aşağıdaki gibi olacaktır.

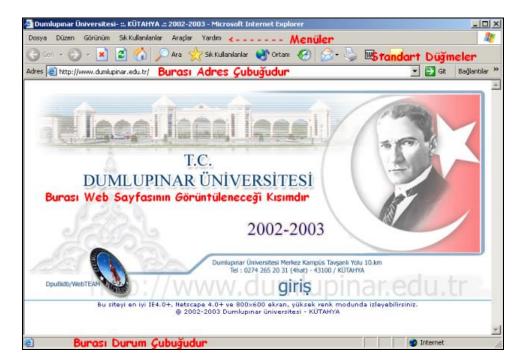
Internet bağlantısını sonlandırmak için Bağlantıyı Kes simgesine basmak yeterlidir.

Internet Explorer 6.0

Internete bağlandıktan sonra web sayfalarını gezebilmek için bir web tarayıcısına ihtiyaç vardır. Internet Explorer dünya üzerinde en çok kullanılan web tarayıcısıdır. Microsoft firmasının üretmiş olduğu Internet Explorer Microsoft Windows (95,98,ME,2000,XP) işletim sistemleri ile birlikte otomatik olarak yüklendiğinden her kullanıcının bilgisayarında Internet Explorer programının yüklü olduğunu varsayıyoruz.

Internet Explorer web tarayıcısını çalıştırmak için masaüstünde yer alan yandaki simgeyi çift tıklamak yeterlidir. Bir Internet Explorer penceresinin genel olarak görünümü aşağıdaki şekildedir.

Bağlanmak istenilen web sayfasının adresi adres çubuğuna yazıldıktan sonra yukarıdaki resimde görülen **Git** tuşuna veya **Enter** tuşuna basılmalıdır.

Surf Nedir?

Bir web sayfasına bağlandıktan sonra adres çubuğuna yeni bir adres yazmadan sayfada verilen internet kısayollarını (link) kullanarak yeni sayfalarda gezmeye surf denilmektedir. Bir web sayfasında kullanılan resimlerin veya yazıların link olup olmadığı fare ile üzerlerine gidildiğinde farenin aldığı şekilden anlaşılabilir.

Örneğin yukarıdaki web sayfasında fare ile **giriş** yazısının üzerine gidildiğinde yandaki gibi bir el işareti çıkar bu işaret bize simgenin bir link olduğunu gösterir. Fare ile tek tıklama sonucu bu linkin gösterdiği adrese bağlanılır.

Araç Çubuğu Düğmeleri

- Herhangi bir linke basılarak gidilen sayfadan bir önceki sayfaya dönmek için geri anlamına gelen bu düğme kullanılır.
- Geri düğmesiyle geriye gelindiğinde sayfadan tekrar ileriye gitmek için ileri anlamına gelen bu düğme kullanılır.
- Bir web sayfası yüklenirken bu yüklemeden vazgeçmek için dur anlamına gelen bu düğme kullanılır.
- Açılmış olan web sayfasının yeniden yüklenmesi istenirse yenile anlamına gelen bu düğme kullanılır.
- Internet Explorer açılırken açılış sayfası belirleyebiliriz. Herhangi bir sayfada iken belirlenmiş bulunan açılış sayfasına bağlanmak için bu simge kullanılır.
- Internet'te araştırma yaparken, konu, kişi veya web sayfası araması yapmak için bu simge kullanılır.
- Internet'te daha önce ziyaret edilen web sayfalarının hangileri olduğunu görmek ve gerektiğinde tekrar ziyaret etmek için bu simge kullanılır..
- Açılmış olan web sayfasını Microsoft Word ortamına atmak için Word anlamına gelen bu simge kullanılır.
- Açılmış olan web sayfasının çıktısını almak için yazdır anlamına gelen bu simge kullanılır.

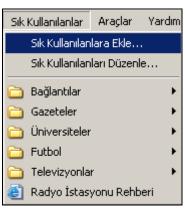
Kullanılan bir mail programı varsa (Outlook gibi) bu programa geçiş yapmak için e-mail anlamına gelen bu simge kullanılır.

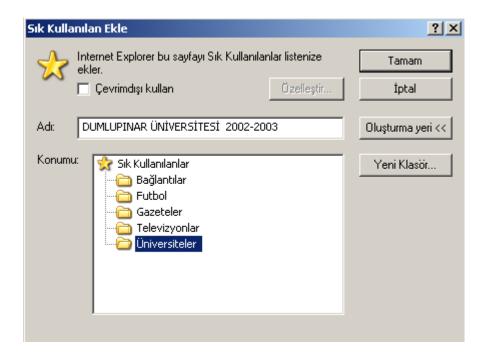

Daha önce incelenen bir web sayfası daha sonra yeniden ziyaret edilip incelenmek istenirse Internet Explorer 6 nın Sık Kullanıları özelliği kullanılır.

Daha sonra bu web sayfalarını özelliklerine göre klasörlere ayırıp kullanıcı kendisine göre bir web sitesi bankası oluşturabilir. Bu simge ile düzenlenen web sayfalarının görüntülenmesi işlevi gerçekleştirilir.

Örneğimizdeki web sayfasını Kullanılanlara eklemek için Sık Kullanılanlar menüsünden Sık Kullanılanlara Ekle simgesi tıklanır. Bundan sonra eklenecek web sayfasının adı ve eklenecek yer ayarlanır. Web sayfasının niteliği bir Üniversite adresi olduğundan Üniversiteler klasörünün içerisine eklemek en doğrusu olacaktır. Ancak web adresi bu klasör içerisine konulmazsa bile sonradan düzenleme yapılabilir. Bu düzenlemeyi yapmak için Sık Kullanılanları Düzenle komutunun kullanılması yeterlidir.

Menülerdeki Komutlar

Yukarıda anlatılan simgelerin bir çoğu menüler içerisinde de yer almaktadır. Bunların dışında menülerde bulunan bazı önemli komutları da inceleyelim.

Dosya Menüsü

- Farklı Kaydet :Açılmış olan web sayfasını bilgisayara kaydetmek için bu komut kullanılır. Bu komut kullanıldıktan sonra web sayfası içerisindeki resimler bir klasör altına kaydedilirler.
- Yeni :Yeni bir Internet Explorer penceresi açmak için bu komut kullanılır. Crtl+N tuş kombinasyonu da aynı işlevi görür.

Düzen Menüsü

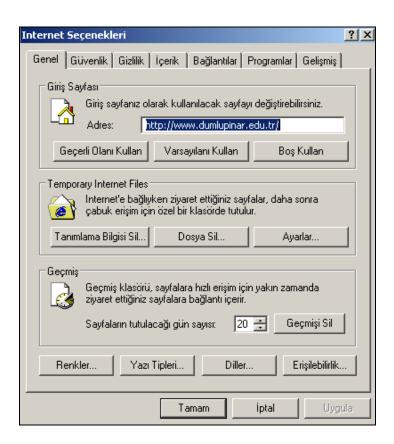
- Kopyala :Açılmış olan web sayfasında seçilen bir kısmı kopyalamak için bu komut kullanılır. Crtl+C tuş kombinasyonu da aynı işlevi görür.
- Tümünü Seç :Açılmış olan web sayfasında ki tüm içeriği seçmek için bu komut kullanılır. Crtl+A tuş kombinasyonu da aynı işlevi görür.
- Bul :Açılmış olan web sayfasında ki herhangi bir metni aramak için bu komut kullanılır. Crtl+F tuş kombinasyonu da aynı işlevi görür.

Görünüm Menüsü

- Araç Çubukları :Internet Explorer pencerelerindeki araç çubuklarının gösterilip gösterilmeyeceğini ayarlamak için kullanılan komuttur.
- **Durum Çubuğu** :Internet Explorer pencerelerinde en altta bulunan durum çubuğunun gösterilip gösterilmeyeceğini ayarlamak için kullanılan komuttur.
- Kaynak :Açılmış olan web sayfası hazırlanırken kullanılan HTML kodlarının gösterilmesi işlevini yapan komuttur. Bu komuta tıklandığında sayfanın HTML kodu NotePad programında açılır.
- **Tam Ekran** :Açılmış olan web sayfasını tam ekranda görebilmek için bu komut kullanılır. F11 tuşu da aynı işlevi görür.

Araçlar Menüsü

• Internet Seçenekleri :Internet Explorer programında pek çok ayarı bu bölümde yapılır. Giriş sayfası, güvenlik ve içerik ayarlarının yapıldığı önemli bir kısımdır. Daha önce ziyaret edilmiş olan sayfalardan kalan ve otomatik olarak saklanan resim ve dosyaların silinmesi de bu bölümde gerçekleşir.

Bir E-Mail Adresi Nasıl Alınır?

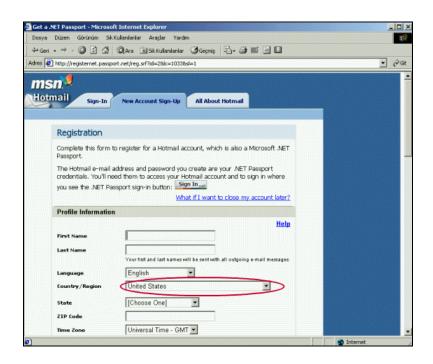
İletişim olanaklarının günden güne artması sonucu internet üzerinden e-mail göndermek PTT aracılığı ile mektup göndermekten daha yaygın hale gelmiştir. Bunun başlıca nedenleri bir e-mail adresi almanın kolaylığı, mesajların iletim hızı ve e-mail göndermenin ücretsiz oluşudur. Aylık veya yıllık bir ücret karşılığında alınabilecek gelişmiş özelliklere sahip e-mail adresleri alınabileceği gibi ücretsiz e-mail adresleri de alınabilir. Günümüzde en yaygın olarak kullanılan ücretsiz e-mail adresleri Hotmail ve YAHOO firmalarından alınmaktadır. Hotmail firmasından bir e-mail adresinin nasıl alınabileceğini inceleyelim.

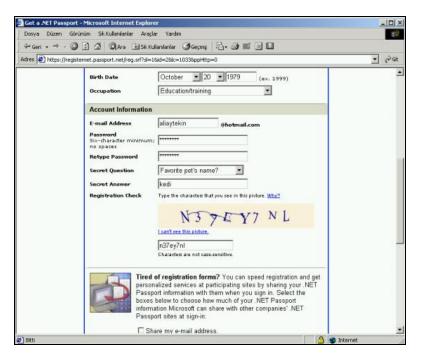
İlk önce Internet Explorer yardımıyla http://www.hotmail.com web adresine girilir.

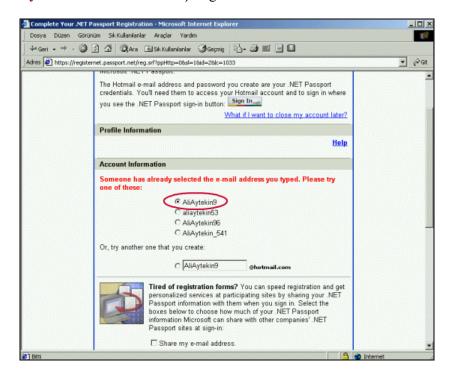
Sayfa açıldığında sayfanın ortasında e-mail adresi ve şifre isteyen bir kısım olacaktır. Bu kısım e-mail adresi alındıktan sonra kullanılacaktır. Yeni bir e-mail adresi almak için sayfanın üst kısmında bulunan **New Account Sing Up** (Yeni Hesaba Bağlan) linkine tıklanır. Daha sonra aşağıdaki gibi bir sayfa gelecek ve kullanıcıdan bir form doldurması istenecektir.

Bu formda Country/Region (Ülke) kısmı Türkiye olarak değiştirildiğinde sayfa yenilenerek ülkemizdeki şehirlerin ve saat diliminin bulunduğu web sayfası açılacaktır. Formda ilgili kısımlar doldurulduktan sonra alınmak istenen e-mail adresi adı ve şifresi ilgili boşluğa yazılır. Daha sonra, şifrenin unutulması durumunda kullanıcının şifreyi hatırlaması için bir hatırlatma sorusunun cevabı yazılmalıdır. Eğer daha sonra şifre unutulursa bu hatırlatma sorusu doğru cevaplandığında şifre tekrar hatırlatılır. Son olarak ta sayfa içerisinde bir resim olarak görülen e-mail güvenlik numarası resmin altındaki boşluğa yazılır ve en altta bulunan I Agree (kabul ediyorum) tuşuna basılır.

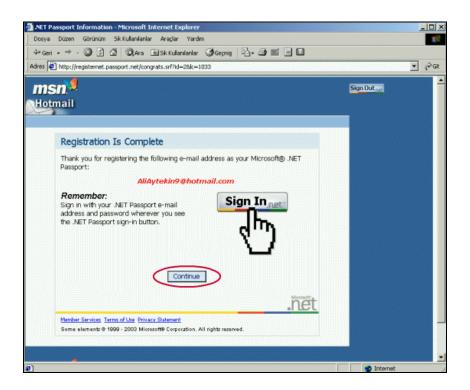

Bundan sonra, eğer belirtilen e-mail adresi daha önce alınmamışsa, bu adres işlem görecek ve kullanıma açılacaktır. Eğer bu adres daha önce alınmışsa Hotmail kullanıcıya yeni bir adres alınması hususunda önerilerde bulunacaktır. Bu önerilerden birisi seçilebilir veya daha başka bir mail adresi belirtilebilir. Örneğimizde kullandığımız **AliAytekin** e-mail adresi daha önce kullanılmakta olduğundan bunun yerine bize tavsiye edilen **AliAytekin9** e-mail adresini seçeceğiz.

Daha sonra gelecek olan sayfada **Continue** (Devam Et) tuşuna basılırsa email adresi alma işlemi tamamlanacaktır.

Bundan sonra açılacak olan sayfada şifre yazılıp tekrar Continue tuşuna basılacak olursa mail alıpgöndermede kullanılacak olan web sayfası açılacaktır. Bu sayfada kullanıcı için geçerli iki temel unsur vardır. Inbox (Gelen Kutusu) ve (Mail Yazmak). **Compose** İsimlerinden de anlaşılacağı üzere gelen maillerin okunma işlevini ve yeni bir mail gönderme işlevini yürütürler. Inbox bölümü yeni gelen maillerin yanı sıra eski maillerin de saklı tutulduğu yerdir.

Inbox bölümüne tıklandığında mailler geliş tarihine göre sıralanmış olacaktır. Mailin içeriği okunmak istenirse mail başlığını tıklamak yeterlidir.

Mailin içeriği açıldığında yapılabilecek dört temel işlem vardır. Bunlar mesajı yanıtlama **Reply** , mesajı başka birine iletme **Forward** , mesajı silme **Delete** veya mesajı bir klasörde saklama **Put in Folder** işlemleridir.

Yeni bir e-mail yazmak için **Compose** bölümü kullanılır. Bu kısımda **to** bölümüne mesaj gönderilecek kişinin e-mail adresi , **cc** kısmına mesajı aynı anda başka bir kullanıcının mail adresine göndermek istenmesi durumunda kullanıcı mail adresi, **bcc** kısmında ise **cc** kısmındaki mantıktan hareketle başka bir kullanıcının mail adresi belirtilir.

Burada **to** ve **cc** deki mail adresleri sahiplerinin **bcc** de belirtilen mail adresine mail gittiğinden haberi olmaz. **subject** kısmına ise gönderilecek mailin konusu yazılır. Daha sonra **send** tuşuna basarak e-mailimiz gönderilir. İstenildiği takdirde **cc** ve **bcc** bölümleri boş bırakılabilir. Kısaca e-mail alış verişi bu şekilde yapılır.

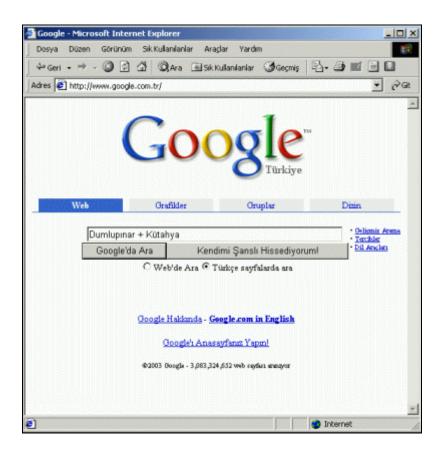
Bir Internet Araması Nasıl Yapılır?

Internetin gün geçtikçe büyüyen bir kütüphane olduğundan daha önce bahsetmiştik. Bu kütüphanede aranılan bilgileri bulmak ilk başlarda hiç te kolay değildi. Daha sonraları bu sorunun çözümü yine kendi içerisinde giderildi ve arama motoru adı verilen web siteleri meydana çıktı. Arama motorları sayesinde aranılan herhangi bir kelime web üzerinde taranarak bu kelimeyi içeren web sitelerinin adresleri arama motorları tarafından kullanıcılara ulaştırılır.

Internet üzerinde yüzlerce arama motoru olmasına rağmen hemen hepsinin kullanım mantığı aynıdır. Arama yaparken kullanılan dört özel parametre vardır.

- + parametresi : Araması yapılacak kelimeler arasında kullanılır. Kullanılan iki veya daha fazla kelimeden tamamının arama sonuçları içerisinde yer almasını sağlar. Kısaca kelimeler arasına ve bağlacını koyar. Kelimeler arasına + yerine boşluk bırakmak ta aynı görevi görür.
- ^ parametresi :Araması yapılacak kelimeler arasında kullanılır. Kullanılan iki veya daha fazla kelimeden herhangi birisinin arama sonuçları içerisinde olması yeterlidir. Kısaca kelimeler arasına veya bağlacı koyar.
- - parametresi :Araması yapılacak kelimeler arasında kullanılır. Bu parametreden sonra yazılacak olan kelimenin arama sonuçları içerisinde bulunmamasını sağlar.
- "" işaretleri arasına yazılacak olan kelimeler topluluğu aralarına başka herhangi bir kelime almadan bir bütün halinde aranacaktır.

Dünya üzerinde en yaygın olarak kullanılan arama motoru GOOGLE dur. GOOGLE http://www.google.com Internet adresinden hizmet vermektedir. GOOGLE u cazip kılan iki temel özellik vardır. Bunlardan birincisi, çok geniş bir arama yelpazesine sahip olmasıdır. İkinci ve daha önemli özelliği ise, kullanılan IP adresine göre hangi ülkeden bağlanıldığını test etmesi ve kullanıcıyı bağlandığı ülkenin anadiliyle hazırlanmış olan web sayfalarına yönlendirmesidir. GOOGLE otuz altı dilde arama yapabilen ilk ve tek arama motorudur. Bu diller içerisinde Türkçe'nin de yer alması GOOGLE un ülkemizde de en çok kullanılan arama motoru olmasını sağlamıştır. GOOGLE dan başka ALTAVISTA ve YAHOO da çok kullanılan arama motorlarındandır.

Arama motorlarında kelimelerin dışında, yazılan herhangi bir kelimeyi içeren grafiklerin aranmasını da gerçekleştirilebilir. Son zamanlarda ülkemizde arama motorları yaygınlaşmıştır. NETBUL, NEREDE ve ARABUL ülkemizde çok kullanılan arama motorlarıdır.

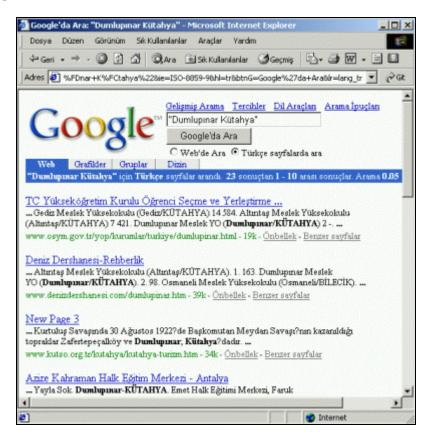
Şimdi yukarıda öğrenilen parametreleri kullanarak GOOGLE da bir arama yapalım. Örneğimizde Dumlupınar ve Kütahya kelimelerini kullanacağız.

İlk önce + parametresini kullanarak Dumlupınar ve Kütahya kelimelerini birlikte içeren arama sonuçlarına bakalım. GOOGLE Türkçe sayfaları aradı ve 1870 tane sonuç buldu.

Şimdi "" işaretleri arasına Dumlupınar Kütahya kelimelerini yazalım. GOOGLE bu iki kelimenin peş peşe yazıldığı web sitelerinin aramasını yaptı ve 23 tane sonuç buldu.

GOOGLE arama motorunda mevcut arama sonuçları içerisinde de yeni bir arama gerçekleştirebiliriz. Bu aramayı gerçekleştirmek için sayfanın en altında bulunan Mevcut Arama Sonuçlarında Ara seçeneği kullanılır.

Son olarak bir grafik araması gerçekleştirelim. Bu aramayı gerçekleştirebilmek için sayfanın üst kısmında yer alan **Grafikler** bölümünü tıklarız. Öğrendiğimiz arama kelimelerini grafik aramasında da kullanılabilir.

Grafik araması yapmak için yine Dumlupınar kelimesini kullanalım. GOOGLE bu aramayı gerçekleştirdi ve 51 tane grafik buldu.

Türkçe arama yapmayan sitelerde arama yapılması durumda Türkçe karakterlerin (ı, ğ, ş, ç gibi) yerine İngilizce karakterlerin (i, g, s, c gibi) kullanmasına dikkat edilmelidir.

Aşağıda çok kullanılan arama motorlarının bir listesi verilmiştir.

Arama Motoru Web Adresi

Abacho http://www.abacho.com
About http://www.about.com
All The Web http://www.alltheweb.com
AltaVista http://www.altavista.com
Excite http://www.excite.com
Final Search http://www.finalsearch.com

http://www.go.com Go **GOOGLE** http://www.google.com Hotbot http://www.hotbot.com http://infoseek.go.com Infoseek Lycos http://www.lycos.com Mamma http://www.mamma.com Webcrawler http://www.webcrawler.com **MSN** http://search.msn.com

Rex Search http://www.rex-search.com Search King http://www.searchking.com YAHOO http://www.yahoo.com Ahtapot http://www.ahtapot.com AltanVista http://www.altanvista.com Arabul http://www.arabul.com Arama http://www.arama.com Arama-TR http://www.arama-tr.com http://www.baybul.com Baybul Buluyorum http://www.buluyorum.com http://www.indexturkiye.com Index Türkiye Link Ekle http://www.linkekle.net List 2000 http://www.list2000.com Mavi Nokta http://www.mavinokta.com http://arama.mynet.com Mynet Nerede http://www.nerede.com

SuperOnline http://www.superonline.com.tr Webgez http://www.webgez.com

http://www.netbul.com

http://www.saneg.com

Netbul

Saneg

FTP Nedir?

FTP (File Transfer Protocol) internete bağlı iki bilgisayar arasında dosya aktarımı yapmak için geliştirilmiş ilk internet protokollerinden birisidir. Bu protokol ile oluşturulan komutlar sayesinde iki bilgisayar arasında dosya alış-veriş işlemi sağlanır. Bir FTP bağlantısı yapabilmek için

- Bağlanılacak bilgisayarın internet adresi,
- Bağlanılacak bilgisayarda dosyalara ulaşmak istenilen hesabın kullanıcısının adı ve varsa şifresi,
- Bağlanılacak bilgisayarın internet'e bağlı ve FTP protokol komutlarını yorumlayabilecek bir FTP servis programına sahip olması gerekir.

FTP Kullanımı

Windows penceresinde **Başlat** – Çalıştır a girilip ftp komutu verilir. Bu komut verildikten sonra bir komut penceresi açılır. Bir FTP sitesine bağlanmak için **open** komutu verilir. Daha sonra FTP adresi yazılmalıdır. Örneğin Osmangazi Üniversitesi FTP adresine bağlanmak için

open ftp.ogu.edu.tr

komutu verilmelidir. Daha sonra açılacak olan pencerede kullanıcı adı ve parolası yazılarak bağlantı gerçekleştirilir. Bağlantı gerçekleştirildikten sonra FTP komutları kullanarak yapılması istenilen işlemler gerçekleştirilir.

```
ftp> open ftp.ogu.edu.tr
Bağlantı ftp.ogu.edu.tr.
220 WFTPD 3.1 service (by Texas Imperial Software) ready for new user
Kullanıcı (ftp.ogu.edu.tr:(none)): admin
331 Give me your password, please
Parola:
```

FTP Komutları

- **cd** :Dizin değiştirme görevi görür. **cd dizin-adı** biçiminde kullanılır. Bir önceki dizine geçmek için **cd..** yapılır.
- **pwd** :Bu komut yazıldığında bulunulan dizinin ismi görülür.
- dir :İçinde bulunulan dizindeki dosyaları listeler.
- **ls** :Dizin içinde çok fazla sayıda dosya varsa sayfa sayfa listeleme ve dosyaları kısa olarak göstermeye yarayan komuttur.
- **get** :Dosya alma komutudur. **get dosya–adı** biçiminde kullanılır.
- **mget** :Birden fazla dosya alma komutudur. Örneğin **mget *.tex** komutu uzantısı tex olan tüm dosyaları alır.
- **put** :Dosya gönderme komutudur.**put dosya-adı** biçiminde kullanılır.
- mput :Birden çok dosyayı gönderme komutudur.
- ascii :Dosya aktarımlarında aktarım modu olarak ASCII kullanılacağını belirtir.
- **binary** :Dosya aktarımlarında aktarım modu olarak Binary kullanılacağını belirtir.

- **delete** :FTP yapılan bir yerde istenilen dosyayı silmek için kullanılır. delete dosya-adı biçiminde kullanılır.
- **mkdir** :FTP yapılan yerde yeni bir dizin oluşturmak için kullanılır. mkdir dizin-adı biçiminde kullanılır.
- **rmdir** :FTP yapılan yerde boş bir dizini silmek için kullanılır. rmdir dizin-adı biçiminde kullanılır.
- **lcd** :FTP ortamını kapatmadan dizin değiştirme işlevinin yapılmasını sağlar.
- **disconnect** :FTP bağlantısını kesmek için kullanılır.
- quit :FTP penceresini kapatmak için kullanılır.

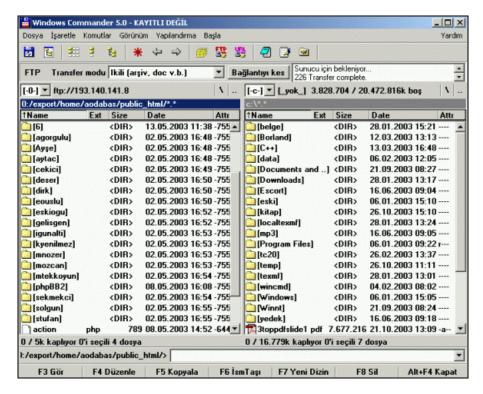
Anonymous FTP

FTP işlemleri sırasında güvenlik açısından bağlanılacak makinede kullanıcı adı (user name) ve parola (password) bilgilerinin bilinmesi gerekir. Bağlanılan makine, kişiye özel ve parolası sadece kullanıcı tarafından bilinen bir makine olabileceği gibi, herkese açık bir arşiv de olabilir. Herkese açık olan arşivlere kolayca erişilip dosya alınmasını sağlayan tek tip bir kullanıcı adı tanımlanmıştır. Bu tanımlama da ANONYMOUS yada FTP dir. Bu merkezlere FTP yapıldığında kullanıcı ismi olarak anonymous (yada FTP) girildiğinde kullanıcıdan parola olarak kendi e-mail adresinin girilmesi istenir.

Yukarıda anlatılan yöntem FTP adreslerine bağlanmanın en temel yöntemidir. Bu yöntemden farklı olarak Internet Explorer web tarayıcısıyla veya Cute Ftp ve Windows Commander gibi FTP programlarıyla da FTP adreslerine bağlanılabilir. Internet Explorer ile FTP sitesine bağlanmak çok Bu iş için yapılması gereken kolavdır. sadece daha önce http://www.dumlupinar.edu.tr gibi adreslerin yazıldığı kısma ftp://ftp.dumlupinar.edu.tr/ gibi FTP adresleri yazmaktır. Bundan sonra, kullanıcı adı ve şifresi sorulup bağlantı tamamlanır. Bağlantı sağlandıktan sonra tıpkı Windows ortamındaki gibi kopyala, yapıştır, sil komutları kullanılarak işlemler yapılabilir.

Bir FTP bağlantısı yapmanın en güzel yolu özel programlar kullanmaktan geçer. Bize göre en kullanışlı ve yaygın FTP programı Windows Commander dir. Bu program kullanılarak çok kolay bir şekilde download ve upload yapılabilir.

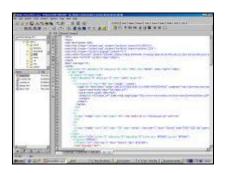
Bundan sonraki bölümde bir web sayfasının nasıl hazırlandığını öğreneceğiz Hazırlanan web sitelerini, yayınlanacakları web serverlara ulaştırmak için FTP bağlantısının nasıl yapılacağının bilinmesi gerekir.

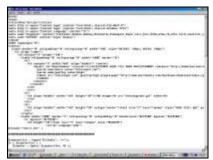

HTML ve Web Tasarımı

Web sayfaları iki yöntemle hazırlanabilir. WYSIWYG (what you see is what you get - Ne görüyorsan onu al) adı verilen ilk yöntemde Front Page, PageMill, ve HotDog gibi programlar kullanarak web tasarımı yapılır . Bu yöntemde HTML dilini bilmeye gerek yoktur, ekranda yazılan yazılar ve resimler istenildiği gibi yerleştirilir ve program bunların kaynak kodlarını otomatik olarak kendisi çıkarır. Bu yöntem tıpkı Scientific Word ile LATEX arasındaki ilişkiye benzer, Scientific Word bildiğimiz Microsoft Word gibi kullanılır ve yazılan metinlerin LATEX kodunu kendisi üretir.

Web sayfası hazırlamanın ikinci yolu ise direk olarak HTML kodlarını kullanmaktır. HTML kodlarıyla web sayfası hazırlanırken Notepad gibi bir metin editörü yada HomeSite gibi HTML editör programı kullanmak gerekir. HTML kodlarını kullanarak web sayfası hazırlamak her zaman için daha avantajlıdır. WYSIWYG yöntemi ile web sayfası hazırlamak , web sayfasında gereksiz kodların yer almasına yol açar. Çoğu zaman web tasarımcısı sayfanın neresinde hangi işlevin yapıldığını kodlarına bakarak anlayamaz. Web tasarımcısı yaptığı sayfaya tam olarak istediği gibi müdahale edemez. Bu sebepler nedeniyle web sayfalarının oluşturulması için tamamen web sayfalarının kaynak kodu olan HTML dili ile çalışmak daha avantajlıdır. Biz bu kitapta da HTML dili ile çalışacağız.

Homesite ve NotePad

Bir web sayfası hazırlanırken tasarımcının gereksinim duyduğu bazı programlar vardır:

Browser (Web Tarayıcı)

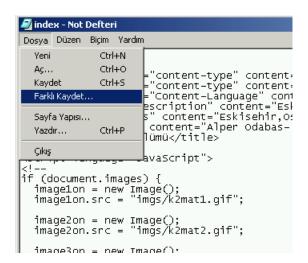
Internet sayfalarındaki salt HTML kodlarını yorumlayıp bize gösterilmesi gereken kısmını gösteren programlardır. Microsoft Internet Explorer yada Netscape en çok tanınan web tarayıcılarıdır. Web sayfalarının görüntülenebilmesi için bilgisayara mutlaka bir web tarayıcı yüklenmesi gereklidir. Eğer işletim sistemi olarak Windows 98 (veya üst sürümleri) kullanılıyorsa Internet Explorer sistemde yüklü olarak gelecektir. Bu durumda başka bir web tarayıcı yüklenmesine gerek yoktur. Internet Explorer 6.0 sürümünü kullanıcıların hizmetine sunmuş olup Windows 98 ile Internet Explorer 4.0 sürümü yüklenmektedir. Ancak Internet Explorer 6.0 sürümü Internet Explorer 4.0 sürümüne göre daha çeşitli kodları yorumlayabilmektedir. Daha yeni sürümleri bilgisayara yükleyebilmek için Microsoft'un web sayfası ziyaret edilebilir. Internet Explorer ile Netscape in web sayfalarını yorumlama yöntemi aynı değildir, bunun içindir ki aynı kodlar bu iki tarayıcıda farklı farklı yorumlanabilmektedir. İşte programcılarının karşısına çıkan en büyük problemlerden birisi budur. Internet Explorer kullanarak çok güzel kodlar yazılmış olabilir ama aynı sayfa Netscape ile görüntülendiğinde karşımıza oluşturulan sayfaya hiç benzemeyen bir tasarım çıkabilir. Bu nedenle, her iki web tarayıcısının da bilgisayarda yüklü olması ve her ikisinde de ortak olarak yorumlanan kodlarının kullanılarak web sayfası hazırlamak daha iyi olacaktır. Web sayfalarını tamamen Internet Explorer de yada tamamen Netscape de hazırlamak internetin temeline yani bilgiyi paylaşma ilkesine terstir.

Metin Editörü

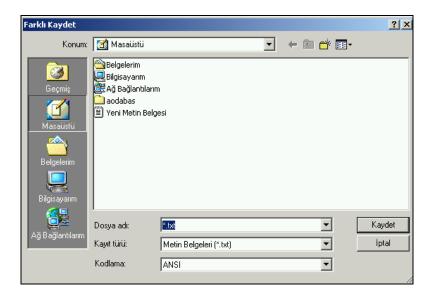
Başlangıçta NotePad (Not Defteri) yada WordPad gibi çok basit metin editörleri kullanarak web tasarımını öğrenmek mümkündür. NotePad (Not Defteri) ve WordPad işletim sisteminde yüklü olan programlardır. Fakat gelişmiş kapasitedeki web sayfaları hazırlanırken ve karışık web kodları yorumlanırken profesyonellerin kullandığı HomeSite gibi bir HTML Editörü kullanmak gerekir. http://www.macromedia.com/ adresinden HomeSite programının deneme sürümü temin edilebilir. Bu kitapta, HomeSite programının tüm okuyucular tarafından temin edilemeyeceği düşünülerek NotePad programı kullanılacaktır. Bu programa Windows da Başlat-Programlar-Donatılar menüsünden ulaşıla bilinir.

NotePad programı açıldıktan sonra HTML kodları yazılmaya başlanabilir. Bir web sayfasının uzantısı .htm veya .html olmalıdır. NotePad programıyla yazılan bir belgenin uzantısı ise .txt dir. NotePad programıyla yazılan yazıların HTML kodları olduğunu ve web tarayıcı tarafından açılması gerektiğini bilgisayara tanıtmak gerekmektedir. Bu işlemi yerine getirmek için, ilk önce NatePad programı açılıp HTML kodları yazıldıktan sonra Dosya menüsünden Farklı Kaydet i seçeneğini tıklarız.

Açılan pencerede **Dosya Adı**, **Kayıt Türü** ve **Kodlama** isimlerinde üç bölüm yer almaktadır. Buradaki **Kodlama** bölümü sadece NotePad 5 ve üst sürümlerinde yer almaktadır. Bu ayar web sayfası tasarlarken ANSI olarak sabittir ve değiştirmeye gerek yoktur.

Daha sonra **Kayıt Türü** bölümünü açıp **Tüm Dosyalar** seçeneğini işaretleyerek **Dosya Adı** bölümünde web sayfasına verilecek ad yazılıp sonuna .html uzantısı eklenir (Örneğin index.html). Geriye kalan iş ise kayıt yapılacak yerin seçilip **Kaydet** tuşuna basılmasıdır. Kayıt yapılan yerde Internet Explorer simgesi ile verilen isimde yeni bir dosya oluşmuş olmalıdır.

Web sayfasının HTML kodları hazırlanıp .html (yada .htm) uzantısıyla kaydedildikten sonra web sayfasını güncellemek gerektiğinde aynı kodlara tekrar nasıl ulaşacağız. Bunun için oluşturulmuş .html (Örneğin index.html) uzantılı dosya çift tıklanarak Internet Explorer yardımıyla açılır. Görünüm menüsünden Kaynak sekmesi tıklanarak, web sayfasının yazılmış olduğu HTML kodları NotePad yardımıyla okunup düzenlenebilir. Düzenlemeler yapıldıktan sonra Notepad belgesi kaydedilip çıkılmakla web sayfası istenilen biçimde düzenlenmiş olacaktır. Internette sörf yaparken, güzel tasarlanmış sayfaların HTML kodları da bu yöntemle incelenebilir. Eğer Netscape web tarayıcısı kullanılıyorsa benzer şekilde HTML kodları görülebilir. Ancak Netscape, kodları bu yolla değiştirmeye müsaade etmeyecektir. Kodların yeniden düzenlenmesi için Netscape, kendine özgü olan programın kullanılmasını isteyecektir.

Grafik Programları

Etkileşimli web sayfaları tasarlamanın püf noktalarından birisi ve en önemlisi, grafikleri yerli yerinde kullanmaktır. Bir web sayfasında salt metnin çok fazla olması site ziyaretçisini sıkacağı gibi grafiklerinde uyumsuz ve aşırı kullanılması da sayfada verilecek olan bilginin yeterince anlaşılamamasına yol açacaktır. Photoshop, PaintShop Pro ve IrfanView gibi grafik programları web sayfalarında kullanılacak olan resimlerin düzenlenmesi, boyutlarının küçültüp büyültülmesi ve çeşitli butonların yapılması için yeterlidir. Grafik ve resim çeşitlerinin tamamı web tarayıcılar tarafından okunamaz. Web sayfasında kullanılacak resim ve grafikler bu tür grafik programlarında web sayfasında kullanılabilecek formata getirilir. JPG, GIF ve BMP formatı web sayfalarında en çok kullanılan resim formatlarıdır.

Macromedia Flash 5

Son zamanlarda Web sayfalarına daha çok hareketlilik ses ve dinamizm katan Flash programı başlı başına bir çalışma konusudur. Flash sayesinde herhangi bir resme hareket katabilir, kullanıcının ilgisini çekecek animasyonlar eklenebilir. Bu kitapta Flash animasyonunun nasıl yapılacağı üzerinde durmak yerine bu animasyonların HTML yardımıyla web sayfasına nasıl aktarılabileceğini inceleyeceğiz.

Macromedia Flash5 ve Adobe Photoshop5

HTML Nedir?

HTML, Tim Berners-Lee tarafından CERN (European Center for Particle Physics)'de Dünya üzerindeki bilim adamlarının bilgi kaynaklarını paylaştırmak, bu kaynaklara sürekli erişim imkanı vermek ve bilgisayar ağından bağımsız erişimi sağlayabilmek amacıyla geliştirilmiştir. HTML, adını Hyper Text Markup Language (Hareketli-Metin İşaretleme Dili) kelimelerinin baş harflerinden aldı. 1993 de oluşturulan Mosaic adlı tarayıcı tarafından kullanılması HTML i popüler bir markup dili haline getirdi. Burada bahsedilen hypertextin anlamı, bir dokümanın başka bir dokümanın içinden çağırılabilmesidir ki bu HTML in en önemli özelliğidir. Daha sonra web programlama dilinin çeşitli versiyonları çıkmış olup şu an için en çok kullanılan HTML 4.0 versiyonudur. HTML in web programcılığı için tek başına yeterli olmadığı bir gerçektir. Bu gerçekten hareketle ASP, CGI, PHP, XML, DHTML ve CGI gibi web programlama dilleri oluşturulmuştur. Fakat bu programların oluşması HTML i zayıflatmak yerine daha da güçlendirmiştir. Çünkü HTML bu web programlarının hepsiyle aynı sayfa içerisinde kullanılabilmektedir. Ayrıca HTML dokümanı Unix ve Windows tabanlı makineler de kullanılabilmektedir. İşte bu HTML dokümanları www de karşımıza çıkan web sayfalarıdır. Tüm programlama dilleri gibi HTML de komutlardan oluşur.

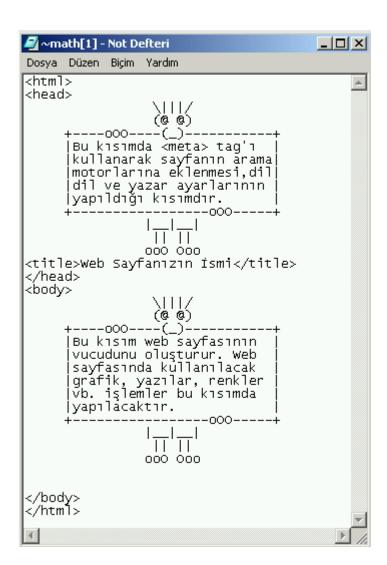
HTML kodları yazılırken küçük veya büyük harfler kullanılabilir. Web tarayıcıları her ikisini de okuyup yorumlayabilir ancak büyük harflerle kodlama yapmak daha yüksek derecede programcılık öğrenmek isteyenlerin karşısına problem olarak çıkacaktır. HTML in gelişmiş bir türevi olan XML web programcılığı tamamen küçük harflere dayalıdır. Web programcılarının

küçük harflere alışması için bizde genel olarak küçük harfler kullanmaya dikkat edeceğiz.

Bir web tarayıcısının çalışması kısaca şu şekilde gerçekleşir; web tarayıcı karşıda bulunan Server'a bağlanarak belirli bir dosyayı Server'dan ister. Server da internet üzerinden bilgisayara bir metin dosyası gönderir. Gönderilen metin dosyasını web tarayıcı yorumlayarak, kodların olup olmadığına bakar. Bu kodlara göre web sayfasının tasarımı, içerisindeki şekiller ve yazılar düzenlenir. HTML kullanılarak yazılan kodlara tag denilmektedir. HTML dili içerisindeki her tag < ve > karakterleri arasında olmaktadır. Her web sayfası <html> tag'ı ile başlar ve </html> tag'ı ile biter. Web tarayıcısı bu iki tag'ı gördüğünde bunun bir web sayfası olduğunu anlar ve arasındaki tag'ları ona göre yorumlar. </html> tag'ının içinde yer alan / karakteri, o tagın daha önce başlatıldığını ve / ile bitirildiğini gösterir. Genel olarak bütün tagların bitişleri </tag> şeklinde yapılmaktadır. Fakat her komut </tag> şeklinde bitmeyebilir.

Örneğin yukarıdaki satır bir HTML komutudur. Web sayfalarına resimler eklemek için kullanılır. math adındaki .gif uzantılı resmi belirli bir uzunlukla ve genişlikle çerçevesiz olarak sayfaya yerleştirme görevini gerçekleştirir. Bu komut hakkındaki geniş bilgiyi web sayfalarında resim kullanmak kısmında sunacağız.

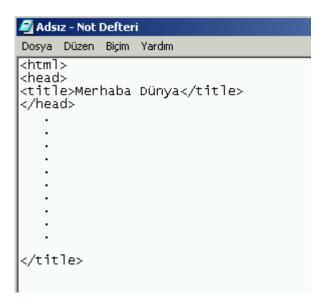
Genel kurallara uygun olarak yapılmış bir web sayfası genelde aşağıda şekilde verildiği biçimlenmelidir. HTML kullanılarak hazırlanmış bir web sayfasında tüm komutlar html html tagları arasında yazılmalıdır.

İlk web sayfamızı yapmaya başlayalım. Bir web sayfası tarayıcı tarafından sunucudan istenirken ilk önce ismi index.html (veya default.html) olan dosya gönderilir. Buna göre ilk web sayfamızın ismini index.html olarak ayarlayalım. İlk önce boş bir NotePad sayfası açalım ve en üstüne <html> yazdıktan sonra 10 – 15 defa **Enter** tuşuna basarak diğer komutların yazılabileceği bir boşluk oluşturalım. Daha sonra açtığımız <html> tagını </html> tagıyla kapatalım. Böylece sayfanın başlangıcı ve bitişi yapılmış oldu. <html> tagının hemen altına <head> tagı yazılarak açılan <head> komutu bir satır altta </head> komutu yazılarak kapatılır.

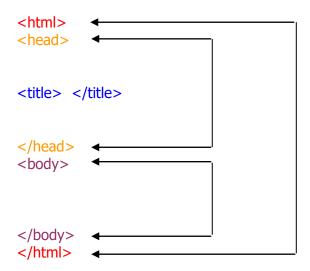
<title>Merhaba Dünya</title>

Satırı <head> komutundan altına yazılır. Bu komut oluşturulan web sayfası açıldığında Internet Explorer tarafından açılan pencerenin başlığı olacaktır. Eğer kullanıcı, web sayfasını kendi ekranında Sık Kullanılanlar listesine eklerse, ismi yine <title> komutu kullanılarak verilen isim olacaktır.

<head> komutu içerisinde <title> komutunu içermelidir. <head> komutu altında bulunan hiçbir şey web sayfasında görüntülenmeyecektir. <head> komutunun içerisinde <title> den başka <meta> komutu da yer alır. Bu komut web sayfasının arama motorları tarafından bulunması görevini gerçekleştirir. Bu komut hakkında geniş bilgiyi daha ileriki konularda vereceğiz.

HTML kodları kullanılırken kodların açılıp kapanma sırası düzenli bir şekilde gerçekleşmelidir. Açılan her kodun içerisinde açılan her kod, aynı şekilde kodun bitişi yapılarak kapatılmalıdır.

Buraya kadar yazılan komutlardan hiçbirisi web sayfasının içerisinde görüntülenmez.

body> komutu, <head> komutundan sonra ve </html> komutundan önce kullanılır. Web sayfası içerisinde görüntülenecek olan tüm içerik

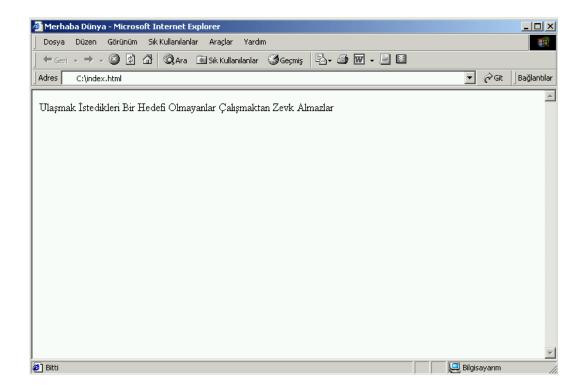
body> ve </body> tag'ları arasında kullanılmalıdır.

Web Sayfalarında Metin Kullanmak

Web sayfasındaki bir metni görüntülemek için
body> ve </body> tag'ları arasında yazmak yeterli olacaktır. Ancak yazılan metinler ekrana yazılanlar gibi değil komutu verilen biçimde olacaktır. Örneğin, Notepad sayfasına yazılacak metin farklı satırlara yazılsa dahi web sayfasında yan yana görüntülenecektir.

Yazılacak bütün yazılar, body komutunun açılış ve kapanış tag'ları arasında bulunan boşluğa yazılmalıdır.

Kullanılan metinlerin istenildiği gibi web sayfasında yer alması için gerekli kodlamaların yapılması gerekir.

<center></center>

Bu iki komut arasında yazılacak olan metin web sayfası içerisinde ortalanır.

Bu komut, İngilizcede ki **break** kelimesinin kısaltılmışı olarak kullanılır ve kullanıldığı yerden sonraki ilk kelimeyi bir satır aşağıya atar.

Bu iki komut arasına yazılan metinler, web sayfasında **bold** (koyu) olarak görüntülenir.

<i></i>

Bu iki komut arasına yazılan metinler, web sayfasında **italik** (eğik) olarak görüntülenir.

<u></u>

Bu iki komut arasına yazılan metinler, web sayfasında altı çizili olarak görüntülenir.

Bu iki komut arasında yazılan metinler web sayfasında bir paragraf olarak düşünülür. Bu komut içerisinde kullanılabilecek başka komutlar da mevcuttur. Yazılacak paragrafın sağa dayalı, sola dayalı veya merkeze yazılması komutunda "" işaretleri arasına yazılacak center, left yada right komutlarıyla yapılır.

```
Solda Yazılır
Sağda Yazılır
Merkeze Yazılır
```

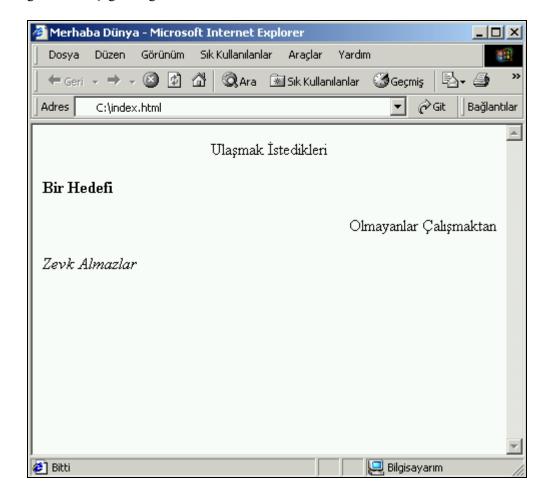
Buraya kadar anlatılanları bir örnekle inceleyelim.

```
Dosya Düzen Biçim Yardım

<html>
<head>
<title>Merhaba Dünya</title>
<body>
<center>Ulaşmak
İstedikleri</center>
<br/>
<br/>

<
```

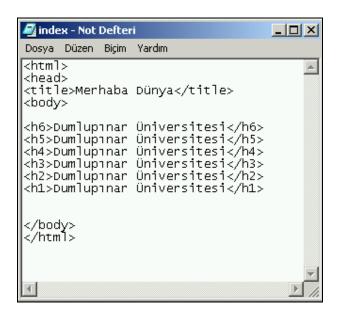
Yukarıda ki pencerede verilen HTML kodlarının web sayfası olarak görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

Web sayfalarında yazı büyüklüklerini ayarlamak için iki yöntem kullanılır.

<h></h>

Bu iki komut arasına yazılacak olan metinler altı farklı büyüklükte görüntülenebilirler. Metinlerin büyüklüklerini ayarlamak için 1,2,3,4,5 ve 6 rakamlarından faydalanılır. 1 rakamı en büyük puntolu metni, 6 rakamı ise en küçük puntolu metni ifade etmektedir. Bu komutun kullanımını aşağıdaki örnekle inceleyelim.

Yukarıdaki gibi bir kodlamanın web sayfası olarak görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

Metin büyüklüklerini ayarlamanın en çok kullanılanı olan ikinci yöntem ise tag'ını kullanmaktır. Bu komut metin büyüklüklerini ayarlamanın dışında yazı tiplerini, yazı renklerini ayarlamak için de kullanılır.

Web sayfası hazırlarken daha sonra yapılabilecek olan düzenlemeler için kodlamalarda gerekli yerlere hatırlatma imleri koyulabilir. <!-- ve --> komutları arasına yazılan metinler, web tarayıcısı tarafından yorumlanmayacak olduğundan bu komutlar metin içinde gerekli açıklamaları yapmak için kullanılabilir.

Web sayfamızda içinde özel bir karakter bulunmayan matematiksel bir fonksiyon kullanmak istersek metinlerimizi yazının üstüne veya altına yazılması ihtiyacı doğacaktır. HTML dilinde bir metnin alt kısmına veya üst kısmına yazı yazmaya imkan veren iki komut vardır. arasına yazılan metin alt tarafta arasına yazılan metin üst tarafta görüntülenirler.

$$x^2$$
 ve log_210
 x² + log ₂10

Bu komutun genel kullanım şekli

```
<font color="" face=""></font>
```

biçimindedir. Kullanımı oldukça sade ve basittir. color="" kısmında belirtilen "" işaretleri arasına kullanımak istenilen metin rengini, face="" kısmında belirtilen "" işaretleri arasına kullanılmak istenilen yazı fontu ve size="" kısmında belirtilen "" işaretleri arasına da kullanılmak istenen metin büyüklüğü girilmelidir. Bu özelliklere göre yazılacak metin komutları arasında kalmalıdır. komutu ile kapanış yapıldıktan sonra yazılacak metinler bu özellikte olmaz. Gerçekte tag'ı ile kullanılabilecek komutlar bu üç komut ile sınırlı değildir.

Color komutundaki "" işaretleri arasına renklerin İngilizce olarak karşılıkları yazılabileceği gibi renklerin HEX kodları da yazılabilir. Tüm renkler için HEX kodlaması, # işareti ve bu işaretten sonra gelecek olan 6 adet rakam veya harften oluşur. Bazı renkler için HEX kodları bu bölümün sonunda verilmiştir. HTML de yazı renginin varsayılan değeri siyahtır. (HEX kodu #000000) Yani başka bir renk belirtmezsek metin rengimiz siyah olarak görüntülenecektir.

HTML dilinde renk kullanılan her yerde renk belirtmek için HEX kodu kullanılabilir.

Face komutundaki "" işaretleri arasında kullanılabilecek yazı tipleri Microsoft Office de yer alan yazı tiplerinin tamamıdır. (Tohoma, Verdana, Times New Roman vb.) HTML kodlamasında yazı tipinin varsayılan değeri Times New Romandır. Bu ise, kodlamalarda face komutu kullanılmazsa yazıların otomatik olarak Times New Roman tipinde olması anlamına gelir.

Size komutandaki "" işaretleri arasına 1 den 7 ye kadar olan rakamlar yerleştirilebilir. En büyük yazı puntosu 7 ve en küçük yazı puntosu da 1 rakamının kullanılmasıyla elde edilecektir. HTML kodlamasında yazı büyüklüğünün varsayılan değeri 3 tür. Bu yazı değerine göre **size** komutu içerisinde +1,+2,+3,+4,+5,+6 ve -1,-2,-3,-4,-5,-6 değerleri de kullanılabilir. Bu değerlerin anlamı varsayılan değerden +? kadar fazlası veya -? kadar eksiğidir. Şimdi tag'ının kullanımını bir örnekle inceleyelim.

Yukarıdaki gibi yazılan HTML kodlarının web sayfası olarak görünümü aşağıdaki gibi olacaktır.

<nobr></nobr>

Bu komut web tasarımcıların gizli silahlarından birisidir. Web sayfalarında metinler kullanırken, kullandığınız metinler Internet Explorer penceresine sığmadığında metin ikiye bölünerek yazılır. <nobr></nobr> komutları arasına yazılacak metin bölünmeden ne kadar uzun olursa olsun bölünme olmaksızın tek parça halinde yazılacaktır.

Arka Plan ve Renk Kullanmak

<body></body>

Bu iki komut arasına yazılan her metnin web sayfasının vücudunu oluşturduğunu daha önce vurgulamıştık. Bu vücudun niteliklerini ise
body>içerisine yazılacak komutlar belirler. Bir web sayfasının arka planını (background) ayarlamak, Windows' da arka plan ayarlamaya benzer. Arka plana düz bir renk koymak yada bir resim yerleştirmek gibi iki seçenek vardır. Bu iki seçenekte, aynı yöntemle, yani
body> tag'ı kullanılarak yapılır. Bu tag ile kullanılabilecek bazı komutlar ve ne işe yaradıkları aşağıda açıklanmaktadır. Bu komutlar bir arada kullanılabilmektedir.

<body bgcolor="">

Bu komut web sayfasının arka planının bir renk olarak ayarlanması görevini yapar. bgcolor="" komutundaki "" işaretleri arasına arka plana ayarlanmak istenen rengin İngilizce olarak ismi yada HEX kodu yazılabilir. Bu komutun varsayılan olarak değeri beyazdır. Örneğin,
body bgcolor="black"> veya
body bgcolor="#000000"> komutu web sayfası arka planının siyah olarak belirlenmesini sağlar.

Bir web sayfasının arka planı siyah olarak belirlenecekse, kullanılacak metnin renginin varsayılan olarak, yani siyah olarak belirlenmesi yazılan metinlerin web sayfasında görüntülenememesine neden olacaktır. Bu nedenle, web sayfasında kullanılacak olan renkler ile yazıların uyumuna dikkat edilmelidir.

<body background="">

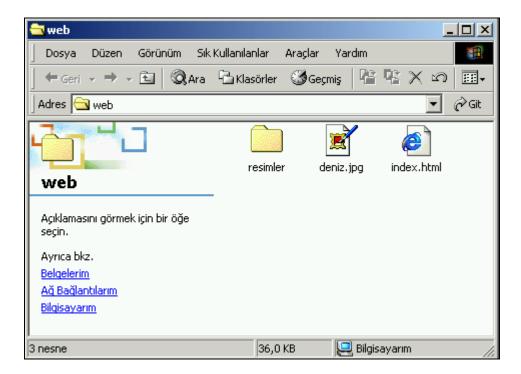
Bu komut, web sayfasının arka planı olarak bir resim ayarlanmasında kullanılır. Bu komut ile birlikte bir web sayfasına ilk defa dışarıdan bir dosya çağarımı işlemi gerçekleştirilecektir. Web sayfasında kullanılacak arka plan resminin kayıtlı olduğu yolu web tarayıcısına göstermek gerekecektir.

Web sayfası yaparken kullanılan iyi yöntemlerden biri de web sayfasının oluşturulduğu klasörün içerisine, **resimler** isimli yeni bir klasör açıp, resimleri aynı zamanda bu klasörün içerisinde saklı tutmaktır. Bir web sayfasında, **bgcolor** ve **background** komutlarının bir arada kullanılması

durumunda, web tarayıcı öncelikli olarak **background** komutunu işleyecektir. Eğer verilen resim bulunamazsa **bgcolor** komutu işlenecektir.

Hazırlanmış olan bir web sayfasında arka plan resminin görüntülenebilmesi için, ilk önce web sayfasının kaydedilmesi gerekir. Aksi halde web tarayıcı kullanılacak olan resmin yolunu bulamaz ve resmi görüntüleyemez. Eğer kayıtlı bir web sayfası mevcut değilse resmin yolu belirtilemez.

Örneğin, **index.html** olarak kaydedilen web sayfasındaki **deniz.jpg** adlı resmi arka plan olarak kullanmak için, ismi belirtilen resmi, **index.html** dosyanın olduğu dizine ve **resimler** adlı dizinin içerisine ayrı ayrı kopyalayalım.

Aşağıda verilen kodlar sırasıyla resimler dizininin içindeki ve index.html ile aynı dizindeki jpg uzantılı deniz adlı resmi arka plan olarak ayarlamak için yazılmıştır.

```
Dosya Düzen Biçim Yardım

<html>
<head>
<title>Merhaba Dünya</title>
<body bgcolor="red" background="resimler/deniz.jpg">
</font>
</body>
</html>
```

Bu iki ayrı HTML kodlarının web sayfası olarak görüntüsü aynı ve aşağıdaki gibi olacaktır. Web tarayıcısına yol gösterirken herhangi bir web sayfasından bir URL de belirtilebilir. Bu, başka bir web sayfasındaki resmi arka plan olarak belirlemek demektir. Örneğin,

<body background="http://www.dumlupinar.edu.tr/ana.jpg">

satırı kullanılarak başka bir sitenin resmi, oluşturulan web sayfasının arka planı olarak kullanılabilir. Eğer web tarayıcı yolu belirtilen resmi bulamazsa, arka plan rengi olarak, belirtilen renk ayarlanır.

<body text="">

Bu komuttaki "" işaretleri arasına girilecek olan renk web sayfasında kullanılacak metinlerin varsayılan rengi olacaktır. Bu komut kullanılmadığında varsayılan renk siyah olacaktır.

<body link="">

Web sayfasında kullanılacak bir linkin varsayılan rengini ayarlamak için kullanılır. Bu komut kullanılmadığında varsayılan renk mavidir.

<body vlink="">

Bu komut, **link** komutu gibidir. **vlink** ile daha önce ziyaret edilmiş web sayfalarına verilen link renkleri ayarlanır. Bu komut kullanılmadığında varsayılan renk mor olarak ayarlanacaktır.

<body alink="">

Bu komut ile link aktif hale gelince görülen renk ayarlanacaktır. Bunun anlamı; web tarayıcısına göre linke tıklandığındaki veya linkin üzerine gelindiğindeki renk demektir. Herhangi bir varsayılan değeri yoktur. Kullanılmadığı durumlarda linkin üzerine gelindiğindeki link komutuyla belirlenen renk sabit olarak kalacaktır.

Microsoft Office ortamında herhangi bir belge yazılırken, sağ, sol, üst ve alt kenar boşlukları bırakma işlemi ilgili bölümde anlatıldı.Web sayfasında da buna benzer bir uygulama yapılabilir. Ancak bu komutlar yalnızca Internet Explorer web tarayıcısı tarafından yorumlanabilir.

Piksel Nedir?

Bir cetvelin en küçük birimi cm veya mm olduğu gibi grafiklerin de en küçük birimleri pikseldir. Piksel bir resimdeki en küçük karedir Tek nokta ve tek renktirler. Eğer 150'ye 200 piksel boyutlarında bir resimle işlem yapılıyorsa, o resimde toplam 150x 200= 30000 piksel bulunuyor demektir.

<body bottommargin="">

Tüm sayfa için alt taraftaki kenar boşluğunu ayarlamak için kullanılan komuttur. "" işaretleri arasına boşluk değeri piksel olarak girilir

<body topmargin="">

Sayfanın üstten boşluğunu ayarlamak için kullanılan komuttur. "" işaretleri arasına boşluk değeri piksel olarak girilir.

<body leftmargin="">

Sol taraftaki kenar boşluğunu piksel cinsinden ayarlamaya yarayan komuttur.

<body rightmargin="">

Sağ taraftaki kenar boşluğunu piksel cinsinden ayarlamaya yarayan komuttur.

Şimdi <body> tagını bir örnekle inceleyelim.

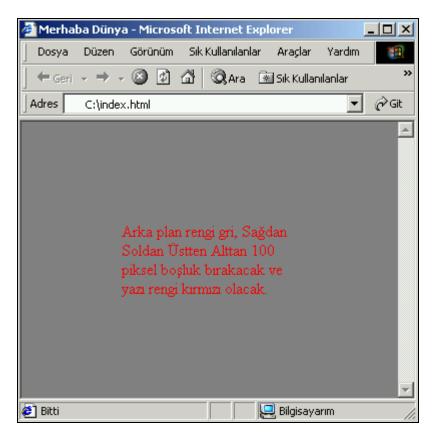
```
Dosya Düzen Biçim Yardım

khtml>
<head>
<title>Merhaba Dünya</title>
</head>
<body bgcolor="#808080" text="#FF0000"
leftmargin="100" rightmargin="100"
bottommargin="100" topmargin="100">

Arka plan rengi gri, Sağdan
Soldan Üstten Alttan 100 piksel
boşluk bırakacak ve yazı rengi
kırmızı olacak.

</body>
</html>
```

Yukarıdaki gibi yazılan HTML kodlarının web sayfası olarak görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

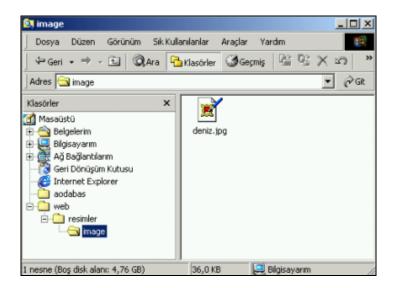

Resim Kullanmak

Web sayfalarında en çok kullanılan ve tasarımı daha etkin hale getiren öğelerden birisi de resimlerdir. Kullanılan her bir resim sayfanın tasarımını inanılmaz ölçülerde değiştirecektir. Bir web sayfasına resim eklemek için kullanılan HTML tagı dir. Bu tag şimdiye kadar görmüş olduğumuz taglardan farkı olarak şeklinde bir kapatma komutuna sahip değildir. tagı ile kullanılabilen bazı komutlar şu şekildedir;

Bu komut, web sayfasında kullanılacak resmin kaynağının (source) neresi olduğunu göstermeye yarayan komuttur. "" işaretleri arasına arka plana bir resim yerleştirmekte olduğu gibi kullanılan resmin nerede olduğunu belirtecek yol yazılmalıdır. Her tagında mutlaka olması gereken tek komuttur. Diğer komutlar bu komut tarafından alınan resmin niteliklerini belirlemek amacıyla bu komutla beraber kullanılır. Web sayfalarında dışarıdan eklenecek herhangi bir dosya için (jpg, gif, pdf, doc vb.) yol (path) belirlerken dikkat edilmesi gereken bazı özellikler vardır.

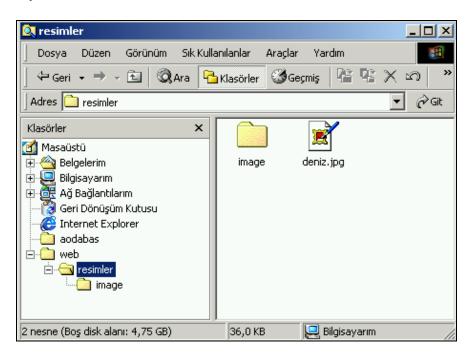
 Kullanılan web sayfası web adlı bir klasörün içinde ve kullanılacak resimde web klasörünün içindeki resimler klasörünün içindeki image klasörünün içerisinde bulunsun.

Yukarıdaki şekildeki gibi klasörlenmiş bir web sayfasına deniz.jpg resmini yerleştirmek için

komutu kullanılmalıdır.

 Kullanılan web sayfası, image klasörünün içinde bulunan deniz.jpg adlı dosya, image adlı klasörün içinde olduğu resimler klasörünün içinde ise bu durumda kullanılacak HTML kodu

şeklinde olmalıdır. Buradan da anlaşılacağı gibi kullanılacak dosya web sayfasının bulunduğu dizinden üstteki dizinde ise ona ulaşmak için ../ etiketi kullanılır.

Web sayfasına eklenecek dosya bir değil de iki klasör yukarıda ise ../../ etiketini kullanmak yeterli olacaktır, yani her bir üst klasör için bir tane ../ etiketi eklenmelidir.

Bu komut sadece Netscape web tarayıcısı tarafından yorumlanabilmektedir. Eğer boyutları çok yüksek olan resimler kullanılıyorsa ve hosting hizmeti veren web sunucusunun hızı yavaşsa resimlerin web tarayıcı tarafından gösterilmesi uzun sürecektir. Bu gibi durumlarda, aynı resmi daha az çözünürlüğe sahip başka bir dosyasını "" işaretleri arasında yol olarak belirtilebilir. Orijinal resim yükleninceye kadar bu küçük boyutlu resim yüklenir. Böylece, bu durum kullanıcının web sayfasının geç açılmasından sıkılıp kaçmasını engelleyecektir. Orijinal resmin yüklenmesi tamamlanınca diğer resmin yerini alacaktır.

Bu komut web sayfasında kullanılacak resmin genişliğini (width) ve yüksekliğini (height) ayarlamak için kullanılır. Bu yükseklik ve genişlik değerleri girilmezse web sayfası resmin boyutlarını resmin gerçek boyutu olarak ayarlayacaktır. "" işaretleri arasına girilecek piksel cinsinden değer varolan resmin değerlerinden oldukça farklı verilirse, resimde bir orantısızlık meydana gelecektir. Bu da bir web tasarımcısının dikkat etmesi gereken önemli bir özelliktir.

Web sayfası görüntülenirken, fare ile resim üzerine gelindiğinde, ekrana o resim ile ilgili bir metin yazdırmak için alt komutu kullanılır. Buradaki "" işaretleri arasına ekrana yazılması istenilen metin girilecektir.

Bu komut resmin etrafına istenilen kalınlıkta bir kenarlık konulabilmesi için kullanılır. "" işaretleri arasına kullanmak istenilen çerçeve kalınlığı girilmelidir. Eğer çerçeve kullanmak istenmiyorsa 0 değeri girilmelidir.

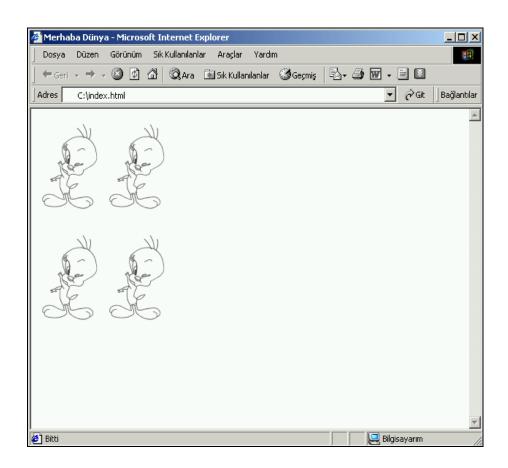
Kullanılan resmin etrafına yatay eksen boyunca sayısal bir değerle boşluk bırakmak için kullanılan komuttur. Bunun anlamı "" işaretleri arasına yazılan değer kadar resmin etrafına bir boşluk yerleştirilecek olup bu resmin yanına başka bir resim yada yazı koyulması durumunda bile bu boşluk korunacaktır.

Kullanılan resmin etrafına düşey eksen boyunca sayısal bir değerle boşluk bırakmak için kullanılan komuttur. Bu komutun kullanımı ile ilgili bir örnek verelim. İlk önce vspace ve hspace kullanmadan resimleri yerleştirelim.

```
Dosya Düzen Biçim Yardım

<html>
<head>
<title>Merhaba Dünya</title>
<body bgcolor="white">
<img src="resimler/tweety.bmp" vspace="0" hspace="0" alt="tweety">
<img src="resimler/tweety.bmp" vspace="0" hspace="0" alt="tweety">
<img src="resimler/tweety.bmp" vspace="0" hspace="0" alt="tweety">
<ip>
<ing src="resimler/tweety.bmp" vspace="0" hspace="0" alt="tweety">
<ips src="resimler/tweety.bmp" vspace="0" hspace="0" alt="tweety">
</body>
</html>
```

Bu şekilde yazılmış HTML kodlarının web sayfası olarak çıktısı aşağıdaki şekilde olacaktır.

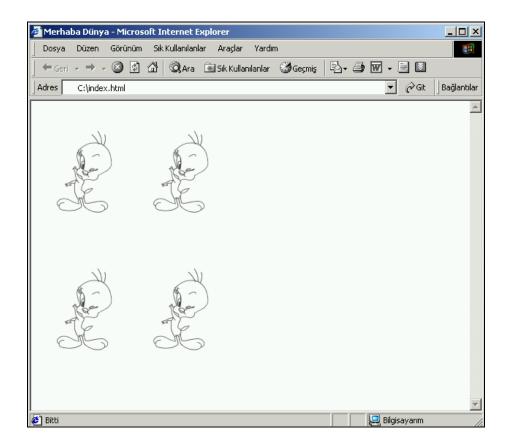

HTML kodlarımıza vspace ve hspace değerlerini ekleyelim.

```
Dosya Düzen Bigim Yardım

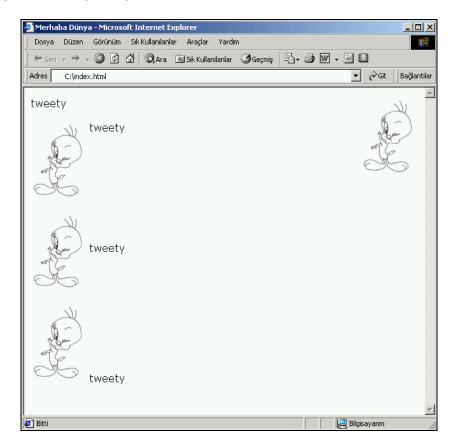
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<html
<htm
```

Bu durumda web sayfamızın görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

Bu komut web sayfalarında kullanılan resimleri yatay veya dikey olarak hizalamak için kullanılmaktadır. Buradaki "" işaretleri arasına right,top,middle,bottom değerleri girilebilir. Web sayfalarında kullanılan resimler varsayılan olarak sola dayalıdır. Right değeri girilirse kullanılacak resim web sayfasının sağına yerleşir. Top değeri girilirse kullanılacak resmin yanına konulacak resim veya yazı bu resmin en üst tarafından başlanarak yerleştirilir. Middle değeri yazılırsa kullanılacak resmin yanına konulacak resim veya yazı bu resmin ortasından başlanarak yerleştirilir. Bottom değerinin yazılması durumunda kullanılan resmin yanına konulacak resim veya yazı bu resmin en alt tarafından başlanarak yerleştirilir. Bu komutun nasıl kullanılacağını daha iyi anlayabilmek için bir örnek yapalım.

Yukarıda ki şekildeki gibi yazılmış bir HTML kodlarının web sayfası olarak görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

GIF, JPG, PNG ve XBM web sayfalarında kullanılabilen resim formatlarıdır. Bunlardan en çok kullanılanlar JPG ve GIF resim formatlarıdır. GIF resim formatı hiçbir sıkıştırma formatı kullanmazken, renk kullanım sayısı 256 ile sınırlıdır. JPEG bir sıkıştırma formatı olduğundan, resimde kayıplar meydana gelebilmektedir. Bu kayıplar resmin sıkıştırma miktarıyla orantılıdır.

Liste Kullanmak

Kullanılan metinlerin web sayfalarında düzenli olarak görülebilmesi için listeler kullanılmaktadır. HTML dilinde kullanılan üç çeşit listeleme biçimi vardır. Bunlar, Simgeli Listeler, Numaralı Listeler ve Tanımlayıcı Listelerdir. Tüm liste çeşitleri birbirleri içerisinde kullanılabilir.

Simgeli Listeler

Simgeli liste oluşturulurken kullanılan iki komut vardır. İlk önce
 komutu ile web tarayıcısına bir simgeli liste yapılacağı bilgisi verilir. Liste elemanları girilirken başlarına komutu yerleştirilir. Liste elemanları bittikten sonra
 komutu ile liste kapatılır.

Simgeli listelerin varsayılan değeri disk tir. Yani yazılan komutlarda bir simge belirtilmezse liste elemanlarının baş kısımlarında diskler yer alacaktır.

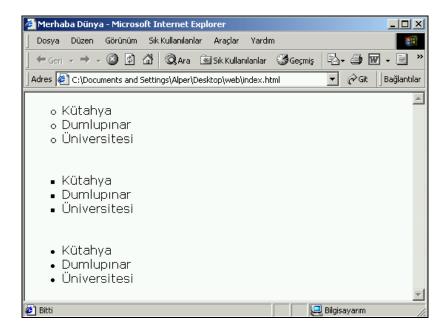
Şimdi simgeli liste komutunu bir örnekle inceleyelim.

```
Dosya Düzen Biçim Yardım

<html>
<html>
<head>
<title>Merhaba Dünya</title>
<body bgcolor="white">
<font face="verdana">

Kütahya
Dumlupınar
Dumlupınar
Dumlupınar
Dumlupınar
Dumlupınar
Kütahya
Bumlupınar
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya
Dumlupınar
Dumlupınar
Dumlupınar
Dumlupınar
Dumlupınar
Dumlupınar
Dumlupınar
Dumlupınar
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya
Dumlupınar
Kütahya
Höniversitesi
```

Yukarıdaki HTML kodlarının web sayfayı görüntüsü aşağıdaki gibidir.

Numaralı Listeler

```
🌌 index.html - Not Defteri
                                                                                                  Dosya Düzen Biçim Yardım
<html>
                                                                                                           .
<head>
<title>Merhaba Dünya</title>
<body bgcolor="white">
<font face="verdana">
<01>
Zi Dumlupınar
Zi Üniversitesi

<p
DumlupınarUniversitesi

    type="I">

di> Dumlupınar
 Üniversitesi

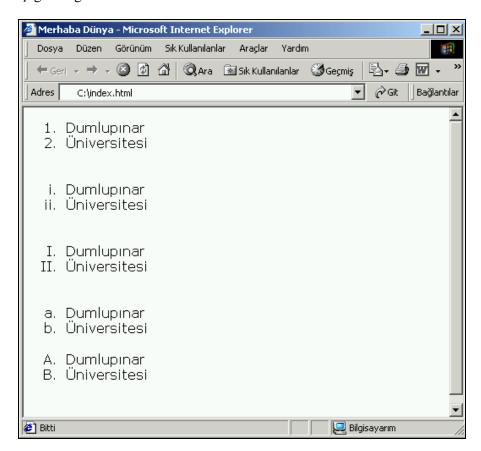
    type="a">

li> Dumlupınar
 Üniversitesi
</01>

    ditype="A">
    dippe="A">
    dippe="A">
    dippe="A">

<br>
</font>
</body>
</html>
```

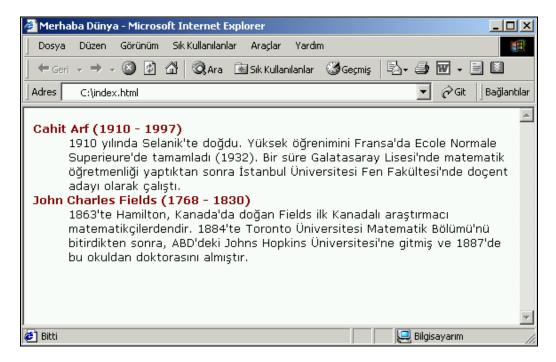
yukarıdaki gibi yazılan HTML kodlarının web sayfası olarak görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

Tanımlayıcı Listeler

Bu tür listeler birden fazla başlığı olan ve her başlık altında bir metin içeren yazılar için kullanılır. Tanımlayıcı listeler oluşturulurken üç komut kullanılır. Tanımı yapılacak başlık, <dt> ile belirtilir, <dd> ile başlık altına metin girilir. Tüm liste, <dl> ile </dl> komutları arasına alınır.

Örneğin, yukarıdaki şekildeki gibi yazılan HTML kodlarının web sayfası olarak görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

Tablo Kullanmak

Web sayfalarında kullanıcı tarafından kullanıldığı genelde anlaşılamayan fakat çok fazla kullanılan ve istenilen metni yada resmi istenilen yere koymak için gerekli bir komuttur. Bir web sayfası yapılırken soldan sağa doğru kullanılan elementlerin yerleştirilmesi yapılır. Metinler yazılırken space tuşu kullanılarak boşluk verilse dahi bunu web tarayıcı birlikte yazacaktır. Tablo kullanılmazsa resimler ve metinler tam olarak istenildiği konumlarda olmayacaktır. Tablolar istenildiği takdirde etrafı çerçeveli halde web sayfası ziyaretçisi tarafından görülür yani istenmedikçe kullanıcı tablo kullanıldığını anlayamaz. Bu tablo kullanmayı cazip hale getiren başka bir özelliktir. Ayrıca tabloların arka planlarına (background) resim yada herhangi bir renk yerleştirilebilir. Dağınık yazıları yada resimleri düzenli bir şekilde tasarlayabilmek için de tablolar kullanılmaktadır. Bu özelliklerin dısında tabloların olusturulmasında van yana, alt alta yada üst üste yerleşecek şekilde tabloları istenildiği gibi çoğaltabilmekte mümkündür. Tablolar iç içe kullanılabilmektedirler yani bir tablo içinde başka tablolar, bu tabloların içinde de başka tablolar kullanılabilmektedir.

Bir web tarayıcısının tablo kullanıldığını anlaması için yukarıdaki iki komut arasına yazılmalıdır. Tablo komutu ile kullanılan pek çok özellik vardır. Bunlardan bazıları şu şekildedir.

"" işaretleri arasına tablonun genişliğinin piksel olarak değeri veya yüzdesi yazılır. Eğer tablo genişliği yüzde olarak belirtilirse ilk önce değer sonra % işareti yazılır. Tablonun genişliği bu değeri aşamaz.

"" işaretleri arasına tablo yüksekliğin piksel olarak değeri veya yüzdesi yazılır. Eğer tablo genişliği yüzde olarak belirtilirse ilk önce değer sonra % işareti yazılır.

Tabloda çerçeve kullanılmak isteniyorsa "" işaretleri arasına kullanılmak istenilen çerçevenin piksel olarak değeri yazılmalıdır. Border kullanılmayacaksa "" işaretleri arasına 0 değeri yazılmalıdır. Border komutu hiç kullanılmazsa web tarayıcı bunu border="0" olarak yorumlayacaktır.

Bu komut çerçevelerde kullanılacak renkleri belirler. Rengin HEX değeri veya İngilizce adı yazılabilir.

Bu komut tablonun içinde bulunan kutuların birbirleri arasındaki mesafeyi belirler. Bırakılmak istenilen boşluk "" işaretleri arsasına piksel olarak yazılmalıdır.

Bu komut da, aynı şekilde tablonun içinde bulunan öğelerin etrafındaki yakınlık mesafesi değeridir. Bırakılmak istenilen boşluk "" işaretleri arsasına piksel olarak yazılmalıdır.

Bu komut, tablonun zeminindeki rengin belirtilmesi görevini görür. Bu renk değerinin HEX kodunu veya İngilizce adı yazılabilir.

Bu komut, arka plana resim yerleştirmek için kullanılan komuttur.

Bu komut kullanılacak tabloda dikey olarak yeni bir kutu eklemek için kullanılan komuttur.

<

Bu komut, kullanılacak tabloda yatay olarak yeni bir kutu eklemek için kullanılan komuttur. komutu kullanılmadan önce mutlaka bir tane komutu kullanılmalıdır. Bunun nedeni, komutu ile oluşturulacak yatay kutucuk ile oluşturulmuş dikey bir kutucuğun elemanıdır.

Yukarıda komutu içerisinde kullanılan birçok özellik ve ile oluşturulmuş olan kutucuklarla da kullanılabilir. Web sayfalarında kullanılan metin özellikleri, tabloların içerisindeki yatay ve dikey kutucukların içerisine de uygulanabilir. Ayrıca bu kutucuklar içerisinde background resmi veya rengi de

body> tagında yapılan biçimde uygulanabilir.

```
🌌 index.html - Not Defteri
                                                    _ | U | X
Dosya Düzen Biçim Yardım
<html>
<title>Merhaba Dünya</title>
<body bgcolor="white">
<font size="-1" face="Verdana">

   Atd>Boyu (cm)

Kilosu (kg)

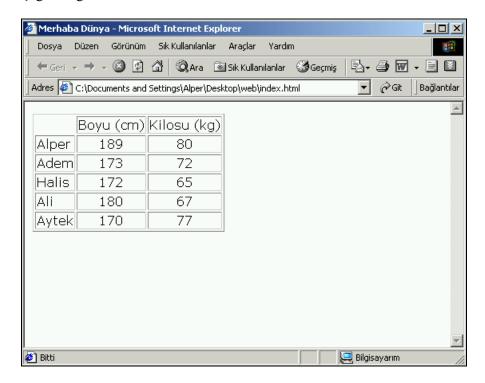
   Alper
189
</d>
80
</d>
  Adem
173 

  Halis
172 
65

   Ali
180 
67

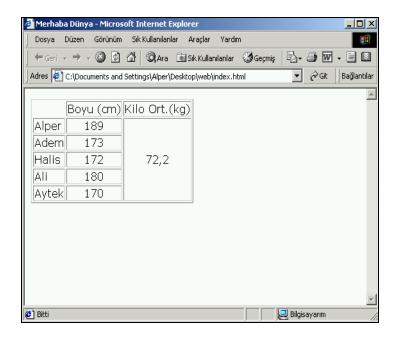
    Aytek    170    77 
</font>
</body>
```

Yukarıdaki biçimde yazılan HTML kodlarının web sayfası olarak görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

Rowspan

Bu komut ile tablo içerisinde
 ile oluşturulan kutucukları birleştirilir. Örneğin yukarıdaki web sayfasında verilen tabloda kilolar aynı ise tek bir hücre içerisinde verilebilir. Şimdi bu işlevi gerçekleştirecek HTML kodunu ve oluşacak olan web sayfasını inceleyelim.

Colowspan

Bu komut ile tablo içerisinde ile oluşturulan kutucukları birleştirilir.

```
🌌 index.html - Not Defteri
                                                      Dosya Düzen Biçim Yardım
<html>
                                                          ۸
<neau>
<title>Merhaba Dünya</title>
<body bgcolor="white">
<font size="-1" face="Verdana">

    Boyu ve Kilosu 
    Alper   189   80  
  "Halis
172 
65

  180 
67

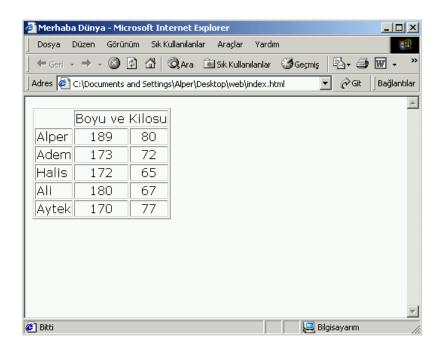
        Aytek

        77

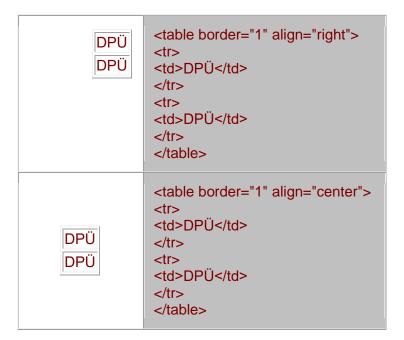
        77

</font>
</body>
</html>
```

Örneğin, yukarıdaki gibi yazılan HTML kodlarının web sayfası olarak görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

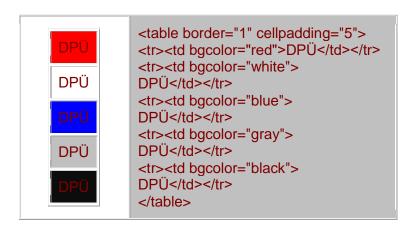

Tabloların kullanımını daha iyi anlamak için aşağıdaki örnekleri inceleyelim.

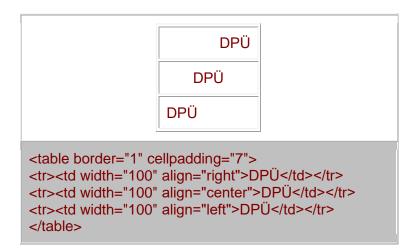

Tabloya verilen ölçüler, değer verilmediğinde sahip olunan normal ölçülerinden küçük olursa bu ölçüler dikkate alınmaz. Yani belli bir değerden sonra büyültülebilir fakat küçültülemez.

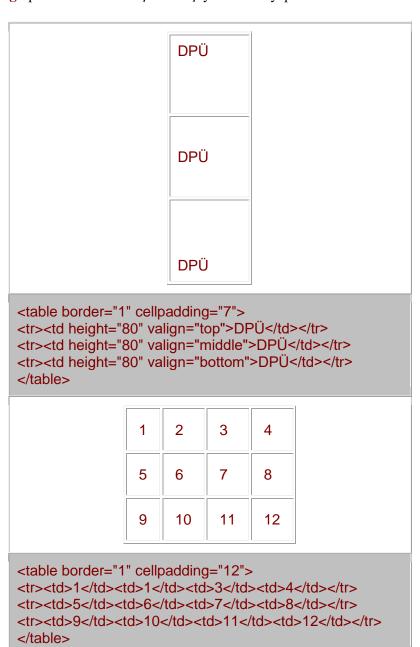
Şimdi oluşturulmuş hücrelere biraz renk katalım ve **cellpadding** komutunu kullanalım.

Width ve height komutları kullanarak hücre boyutları ayarlanabilir. height komutu ile tek sütunlu bir tabloda her hücrenin yüksekliğini değiştirilebilirken, width komutu ile her hücre değiştirilemeyeceğine dikkat edilmelidir. En büyük width değeri tüm sütun için geçerli olacaktır. Benzer biçimde tek satırlı tabloda width değerini her hücre için değiştirebilirken en büyük height değeri tüm satır için geçerli olacağı açıktır. Align komutu ise hücre içinde yatay hizalama yapar.

Valign parametresi hücre içinde düşey hizalama yapar.

DUM

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| "">

| ""

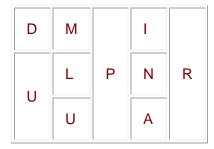
| "">

| "">

| "">

| "">

| "">
</t

Internet Kısayolu (Link) Kullanmak

Şimdiye kadar öğrendiğimiz komutlarla bir web sayfası yapılabilecek bilgiye sahip olduk. Ancak bu zamana kadarki bilgilerle bir birinin devamı niteliğindeki iki web sayfasını birbirine bağlayamıyoruz. Bu bölümde link komutlarını inceleyeceğiz.

Web sayfalarında en çok kullanılan özellik, **link** (bağ) olarak adlandırılan internet kısayollarıdır. Internet kısayolları **<a>** tag'ı kullanılarak yapılmaktadır. Internet kısayolları kullanılarak web sitesinde başka bir web sayfasına bağlantı yapılabileceği gibi, farklı bir web sayfasına da bağlanılabilir, mail gönderebilir, ftp veya telnet bağlantısı da yapılabilir.

Bu komut internet kısayolu yapmanın en temel komutudur. Buradaki "" işaretleri arasına bağ yapmak istenilen web sayfasının, mail, ftp veya telnet adresini yazılmalıdır. Daha sonra <a> arasına yapılmış olan bağın web sayfasında görüntüleneceği isim yazılmalıdır.

$$<$$
a href=" http://www.dumlupinar.edu.tr">DPÜ

Yukarıdaki komut kullanıldığı web sayfasında Dumlupınar Üniversitesine bir link verecektir. Web sayfasında bu komutun sadece Dumlupınar Üniversitesi kısmı görünecek olup, fare ile bu yazının üzerine gelindiğinde bir el işareti çıkacak ve farenin sol tuşuna basıldığında www.dumlupinar.edu.tr adresine yönlendirme yapılacaktır.

Burada kısayolların açılacağı pencereyi belirten bir komuttan yani **target** komutundan bahsetmek gerekir. Internet kısayolu oluştururken

şeklindeki bir kullanım en doğru kullanımdır. Burada "" işaretleri arasına yazılabilecek beş farklı değer vardır.

- target="_blank" :Bağlantı yeni bir pencerede açılır.
- target="_self" :Bağlantı linke tıklanılan pencerede açılır.
- target="_top" :Bağlantı linke tıklanılan pencerede en üstten itibaren açılır.
- target="_parent" :Açılan bağlantı, o anda açık sayfayı oluşturmuş bir ana sayfa varsa onun üzerinden açılır.
- target="özel" :Bu kullanım daha sonra inceleyeceğimiz Frame komutu ile çerçeve oluşturulmuşsa bağlantının adı verilen çerçevede açılmasını sağlar.

Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir konu başka bir web sayfasına (url adresine) link verilirken http:// ifadesiyle başlanması gerektiğidir. Bu ifadeyi kullanmazsak web tarayıcı kastedilen linki bir url değil de oluşturulan web sitesindeki bir dosya olarak arayacaktır. Yani kısaca her web adresinde http:// ifadesi vardır fakat www (world wide web) ifadesi olmak zorunda değildir.

Web sayfasında ki link başka bir web adresine değil de, oluşturulmuş web sitesindeki başka bir web sayfasına bağlanmak için kullanılacak ise, <a href="http://ifadesi kullanılmadan direkt olarak" işaretleri arasına bağlanmak istenilen web sayfasının adı yazılabilir. Örneğin lkinci Sayfa şeklindeki kullanım, kodu yazılan web sayfası ile aynı dizinde bulunan sayfa2.html adlı dosyaya bağlanma işlevini görür. Bağlanılacak web sayfası ile kodlaması yapılan web sayfası aynı dizinde değil ise linkin kırık olmaması için path (yol) düzgün bir kullanılmalıdır.

Web sayfasındaki link kullanıcının web sayfası sahibine mail atması için kullanılabilir. Bunu gerçekleştirmek için verilecek mail adresinden önce mailto: ifadesi kullanılmalıdır.

Örneğin, hazırlanan sayfada kullanıcıların mail atabilmeleri için aşağıdaki gibi bir kod yazılabilir.

Mail

Web sayfasından bir FTP adresine link verilebilmesi için **ftp://** ifadesi mutlaka kullanılmalıdır. FTP sitelerinde kullanıcıların web sayfalarına indirebilecekleri dosya veya programlar yer alır. Örneğin

DPU Ftp

şeklindeki komut kullanıcıyı Dumlupınar Üniversitesi Ftp adresine bağlayacaktır.

Internet kısayolları, Web tarayıcısının ayarıyla oynamadıkça ve HTML sayfasında

body> veya <a> komutları içerisinde aksini belirtmedikçe ekranda mavi altı çizili yazılar olarak görülürler.

Örneğin, sayfadaki kısayolların altının kırmızı çizgili görülmesi, aynı kısayolların ziyaret edilince de siyaha dönüşmesi için aşağıdaki komut satırı kullanılabilir.

<body link="red" vlink="black">

Çoğu zaman resimlerde bir internet kısayolu olarak kullanılmaktadır. Sadece <a> komutunda web sayfasında görülen kısım olan <a> arasına kullanılmak istenen resmi koymak yeterlidir.

Örneğin yukarıda ki komutlar yazıldığında dpu.jpg isimli resim Dumlupınar Üniversitesine bağlanmak için bir kısayol olarak kullanılacaktır. Burada dikkat edilmesi gereken bir husus resimlerin link olarak kullanıldığında mavi (ya da link için atanan renk neyse) bir çerçeve içine alındığıdır. border="0" komutu bu çerçeveyi engellemek için kullanılmıştır.

Şimdi web de sıkça kullanılan bir özellik verelim. Kullanılan kısayolların alt çizgisiz olarak görüntülenmesi isteniyorsa <a> tag'ının içerisine bir stil tanımı kullanmak gereklidir. Bu stil tanımı kullanıldığı zaman hem kısayol alt çizgisiz olacak hem de ziyaret edildikten sonra rengi değişecektir.

 DPÜ

Yukarıda ki komut yazıldığında kısayol alt çizgisiz olacaktır.

İstenildiği takdirde altı çizili olan fakat üzerine gidilince rengi değişen bir kısayol oluşturulabilir. Bunun için sadece onmouseover komutunu kullanmak yeterlidir.

Dumlupinar Üniversitesi

Yukarıdaki komut yazıldığında fare ile linkin üzerine gelindiğinde link kırmızı rengi alacak, fareyi linkin üzerinden çekince renk mavi olacaktır.

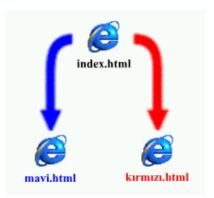
Buraya kadar altı çizgisiz ve üzerine gelindiğine rengi değişen bir kısayol yapabilme bilgisi yeterince verildi. Bu işlemi yerine getiren onmouseover komutunu ve de bu komutun style özelliklerini kullanalım.

Dumlupinar Üniversitesi

Yukarıdaki komut yazıldığında altı çizgisiz fare ile linkin üzerine gelindiğinde link kırmızı renk alacak, fareyi linkin üzerinden çekince de renk mavi olacaktır.

Frame (Çerçeve) Kullanmak

Frame kullanmanın amacı kullanılan web sayfasını iki veya daha çok web sayfalarına parçalamaktır. Sayfa istenilen boyutlarda çerçevelere ayrılabilir. Ayrılan çerçeve sayısı, web sayfasının yüklenme zamanı ile doğru orantılıdır. Çerçeve sayfanın bir tarafı sabit kalırken, diğer tarafının kullanıcının isteğine göre değiştirilmesine imkanı verir. Web sayfasının çerçevelere ayrılması komutlarını eski nesil web tarayıcıları yorumlayamazdı fakat Netscape 2.0 ve Internet Explorer 3.0 dan sonraki web tarayıcıları çerçeve komutlarını yorumlaya bilmektedir.

Örneğin index.html adlı dosyayı iki farklı çerçeveye parçalayarak mavi.html ve kırmızı.html dosyalarının içeriklerinin index.html içerisinde görüntülenmesini sağlayabiliriz. Kullanılacak çerçevelerin büyüklükleri ve diğer özellikleri tasarımcı tarafından ayarlanır. Bu iki web sayfasının kodları tamamen birbirisinden bağımsız olabilir. index.html dosyasının içerisinde ise sadece sayfayı çerçevelere ayırmak için gerekli kod bulunur.

<frameset></frameset>

Bu komutlar frame oluşturabilmek için gerekli ilk komutlardır. <frameset> tag'ı ile kullanılabilecek önemli iki adet parametre vardır. Bu parametreler oluşturulacak olan pencerelerin yatay mı yoksa dikey mi olacağını belirler. col parametresi dikey nitelikte row parametresi yatay nitelikte bir pencere oluşturmak için kullanılır.

<frameset col="150,70,*>

Örneğin yukarıdaki komut kendisinden sonra üç adet sayfa tanımlaması yapılacağını, bu sayfaların kolon nitelikli olacağını, bunlardan iki tanesinin sabit uzunluklu, üçüncüsünün uzunluğunun ise değişebilir olduğunu gösterir. Tırnak içinde sabit bir sayı ve yıldız kullanılabileceği gibi "%30,%70" gibi yüzde değerleri de belirtilebilir. Bu komutların dışında <frameset> ile kullanılan iki komut daha vardır.

<frameset frameborder="">

"" işaretleri arasına **yes** veya **no** değerinden birisi girilmelidir. Bu değerler çerçeveler arasında çizgi olup olmamasını düzenler. Eğer çerçeve kullanılmaz ise web sayfası ziyaretçisi sayfanın HTML koduna bakmadığı sürece çerçeve kullanıldığını anlamaz.

<frameset border="">

Eğer çerçeveler arasında çizgi kullanılıyorsa bu çizginin kalınlığını buradaki "" işaretleri arasına yazılmalıdır.

<frameset></frameset> komutları web sayfasında <head> ve <body> tagları arasında yazılmalıdır aksi halde web tarayıcıları tarafından doğru biçimde yorumlanamazlar.

Bundan sonra verilecek diğer komutlar <frameset></frameset> arasına yazılacak olan komutlardır.

<frame>

Bu tag ise <frameset> kısmında kaç adet sayfa tanımlaması yapılmışsa o sayı kadar kullanılır. Bu tag ile kullanılabilecek bazı komutlar ve işlevleri aşağıda verilmiştir.

<frame src="">

"" işaretleri arasına pencere içerisine yüklenecek olan web adresi veya dosya adı yazılmalıdır.

<frame name="">

"" işaretleri arasına daha sonra sayfayı çağırmak için kullanılacak isim yazılmalıdır.

<frame marginwidth="">

"" işaretleri arasına sayfada ilk kullanılacak olan öğenin soldan ne kadar uzakta olacağı piksel cinsinden yazılmalıdır.

<frame marginheight="">

"" işaretleri arasına sayfada ilk kullanılacak olan öğenin üstten ne kadar uzakta olacağı piksel cinsinden yazılmalıdır.

<frame scrolling="">

"" işaretleri arasına **auto**, **yes** veya **no** değerlerinden birisi girilmelidir. Bu değerle kaydırma çubuklarının web sayfasında yer alıp almamasını belirler.

<frame noresize>

Bu komut web sayfasındaki pencerenin web sayfası ziyaretçisi tarafından fare yardımıyla genişletilip daraltılmasını engeller. Kullanılmadığında web sayfası ziyaretçisi çerçeve büyüklüklerini kendi isteğine bağlı olarak değiştirebilir.

İyi bir web tasarımcısı, yaptığı web sayfasının frame teknolojisini desteklemeyen web tarayıcılarına sahip olan kullanıcıları da düşünmek zorundadır. Bunun için de yeni bir komut inceleyeceğiz. Bu komut <noframe> komutudur. </frameset> komutu ile web sayfasını çerçevelere ayırmayı tamamladıktan sonra
body> ve </body> taglarını içerisine alacak şekilde <noframe> ve </noframe> tagları kullanılmalıdır. Bu taglar arasına şimdiye kadar anlatılan şekilde web sayfasının HTML kodları yazılabilir.

Eğer web sayfası ziyaretçisinin tarayıcısı frame teknolojisini destekliyorsa <noframe></noframe> kısmı desteklenmiyorsa <frameset></frameset> kısmı tarayıcı tarafından yorumlanmayacaktır.

Örneğimize tekrar geri dönelim. İsimleri index.html, kırmızı.html ve mavi.html olmak üzere üç adet web sayfası olsun. Bu sayfaların HTML kodlarını aşağıdaki gibi yazalım.

index.html;

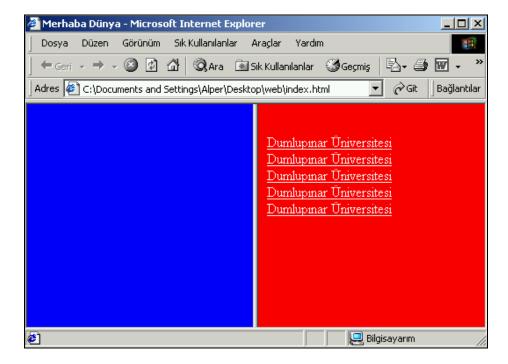
```
<html>
<head>
<title>Merhaba Dünya</title>
<frameset cols="*,*">
<frame name="mavi" src="mavi.html">
<frame name="kirmizi" src="kırmızı.html">
</frameset>
<noframes>
<body>
<font face="Arial">
Bu kısma yazdığınız yazılar eğer
web tarayıcı frame teknolojisini
desteklemiyorsa görüntülenir.
Aksi halde görüntülenmez
</font>
</body>
</noframes>
</html>
```

mavi.html;

kırmızı.html;

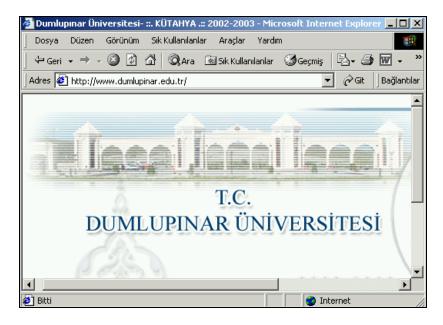
```
<html>
<head><title>kırmızı</title></head>
<body vlink="#ffffff" bgcolor="red">
<br><a href="http://www.dumlupinar.edu.tr" target="_blank">Dumlupınar
Üniversitesi</a>
<br><a href="http://www.dumlupinar.edu.tr" target="_parent">Dumlupınar
Üniversitesi</a>
<br><a href="http://www.dumlupinar.edu.tr" target="_self">Dumlupınar
Üniversitesi</a>
<br><a href="http://www.dumlupinar.edu.tr" target="_top">Dumlupınar
Üniversitesi</a>
<br><a href="http://www.dumlupinar.edu.tr" target="_top">Dumlupınar
Üniversitesi</a>
<br/><br/><a href="http://www.dumlupinar.edu.tr" target="mavi">Dumlupınar
Üniversitesi</a>
<br/></body></html>
```

index.html dosyasının web sayfası olarak görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

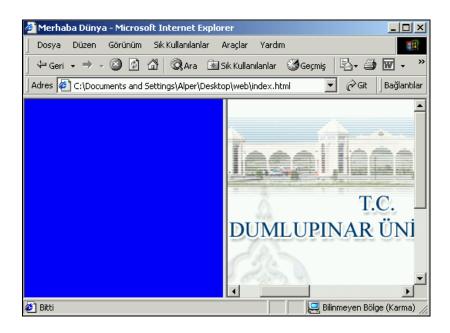

Burada üzerinde durulacak özellik web sayfası kullanıcısının kırmızı.html dosyası içerisinde bulanan linklere tıkladığında web sayfasının yeni halinin nasıl olacağıdır.

- Eğer kullanıcı üstten birinci linke tıklarsa (target="_blank") DPÜ web adresi yeni bir Internet Explorer penceresinde açılır.
- Eğer kullanıcı üstten ikinci linke tıklarsa (target="_parent") DPÜ
 web adresi kırmızı.html framesinin bulunduğu ana frameset
 üzerinden, yani burada tek frameset kullanıldığında index.html
 üzerinden açılır.

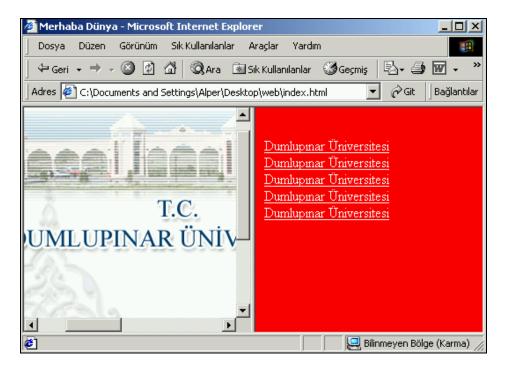
 Eğer kullanıcı üstten üçüncü linke tıklarsa (target="_self") DPÜ web adresi kırmızı.html web sayfasının bulunduğu frame üzerinden açılacaktır.

Eğer kullanıcı üstten dördüncü linke tıklarsa (target="_top") DPÜ
web adresi mevcut çerçeveleri pas geçer ve tam pencerede yüklenir.
Yani index.html üzerinden açılır.

• Eğer kullanıcı üstten beşinci linke tıklarsa (target="mavi") DPÜ web adresi index.html kodları içersinde mavi olarak adlandırılan frame içerisinde açılacaktır.

Kendi fotoğraf albümümüzü web de yayınlayacağımızı düşünelim, bunun için sayfamızı iki yatay çerçeveye ayırabiliriz. Alttaki frame içerisinde resimlerimizin küçük halleri olup ziyaretçi, bu resimlerden birisine tıkladığında resim üstteki daha geniş frame'de büyük halde açılabilir. Alttaki frame içerisinde verdiğimiz her linkin üstteki frame içerisinde açılması gerekecektir. Alttaki frame içerisinde verdiğiniz her link içerisinde target="ust" yazmak yerine link vermeye başlamadan önce
base target="ust"> komutunu yazmak yeterli olacaktır. Bunun anlamı bu frame içerisinde verdiğimiz her link ust isimli frame içerisinde açılacaktır.

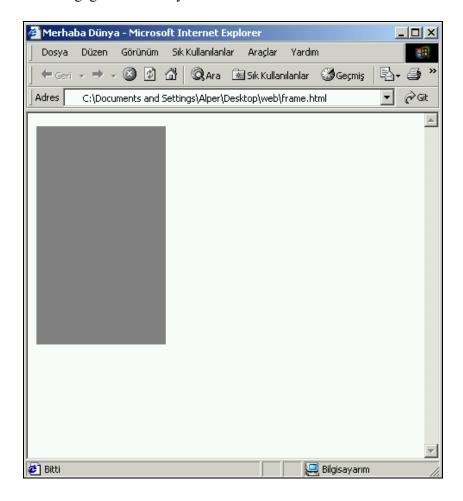
Aşağıda web sayfalarımızda kullanabileceğimiz bazı frame biçimleri verilmiştir.

HTML sayfalarında sık kullanılmayan fakat kendisine zaman zaman ihtiyaç duyulan bir frame özelliği daha vardır. Floating Frame adı verilen bu özellik, web sayfası içerisinde başka bir HTML sayfasının istenilen sınırların dışına çıkmadan görüntülenmesini sağlar.

iframe src="dpu.html" width="150" height="250"></iframe>

Yukarıdaki komut web sayfası içerisinde kullanıldığı yerde 150 piksel genişliğinde ve 250 piksel yüksekliğinde bir alanı olan dpu.html adlı web sayfasına ayrılacaktır. src="" komutunda HTML dosyasının adı verilebileceği gibi bir web sayfası adresi de verilebilir.

ImageMap Kullanmak

Herhangi bir resmin belirli bölümlerine farklı linkler verebilmek mümkündür. Oluşturulacak sayfanın tamamını bir resimden oluşturup bu resmin faklı bölümlerine farklı linkler verilebilir. Bunu yaparken kullanılacak resmin koordinatlarını belirtmek yeterli olacaktır. Örneğin, bir Türkiye haritası çizilebilir ve her il için o ilin valilik adresine bir link koyulabilir. İmagemapler resim, resmin tasarlanmış bölümleri ve bu bölümlerin linkleri olmak üzere üç bölümden oluşur.

<map></map>

Imagemap komutları bu iki tag arasına yazılmalıdır. <map name=""> tırnak işaretleri arasına kullanılacak imagemapın ismi belirtilmelidir. Bundan sonra kullanılcak komutlar <map></map> arasında <area> komutu ile birlikte kullanılcaktır.

<area shape="">

"" işaretleri arasına imagemapda kullanılacak biçim girilmelidir. Kullanılacak dört farklı biçim vardır ki bunlar: rect (dikdörtgen), circle (çember), poly (poligon) ve default değerlerinden birisi olabilir. Eğer default değeri verildiyse bu seçilen koordinatların dışında kalan alanlar biçim olarak kullanılacak demektir.

<area coords="">

"" işaretleri arasına seçilen imagemap biçiminin koordinatları yazılmalıdır. Eğer dikdörtgen kullanılacaksa koordinatlara verilecek değerler (sol_X, üst_Y, sağ_X, alt_Y), eğer çember ise (merkez_X, merkez_Y, yarıçap) şeklinde tanımlanır. Eğer poligon tanımlayacak isek (BirinciKöşe_X, BirinciKöşe_Y, İkinciKöşe_X, İkinciKöşe_Y,...) şeklinde tanımlamamız gerekir. Default değeri ile birlikte coords kullanılmaz. Diğer komutlar aşağıdaki gibi açıklanabilir.

• **href** : Bir bölümün hangi sayfayı gödterdiğini belirtir.

• **nohref** : Bir bölümün hiçbir etkisi olmadığını gösterir.

• alt : Tanıtım amaçlı kısa metin ekler.

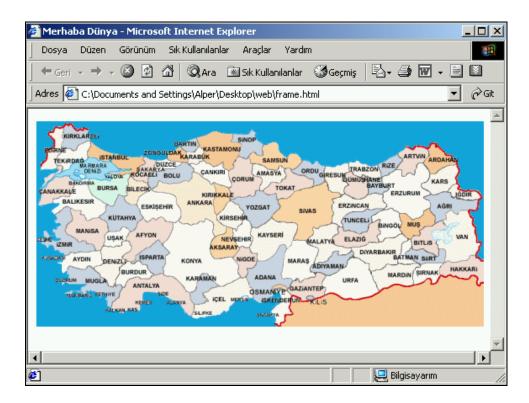
• onfocus : O anda odaklanan bölümü gösterir.

onblur
 usemap
 usemap
 Hangi map'in kullanılacağını belirtir.

usemap komutu <image> tagı içerisinde kullanılır ve <image> tagı ile gösterilen resmin imagemap resmi olduğunu belirtir.

Aşağıdaki örnek HTML kodlarında Türkiye haritası üzerinde Kütahya ve Çorum şehirleri ile Adana , Antalya , Bartın arasında kalan üçgensel bölgeye link verilmiştir.

```
<html>
<head>
<title>Merhaba Dünya</title>
</head>
<body>
<map name="dpu">
<area shape="rect" coords="90,140,140,100" href="kutahya.html">
<area shape="circle" coords="245,67,15" href="corum.html">
<area shape="poly" coords="300,188,132,188,188" href="atadbar.html">
<area shape="default" nohref>
</map>
<img border="0" src="turkiye.gif" usemap="#dpu">
</body>
</html>
```


HTML dokümanında verilen isimle (dpu) **img** kısmında usemap'in aldığı değerin (**#dpu**) aynı olmasına dikkat edilmelidir.

Multimedia Öğeleri Kullanmak

HTML kodlarını kullanarak web sayfasında videolar görüntülenebilir veya ses dosyaları çalınabilir. Internet Explorer ve Netscape web tarayıcılarında bu işlevleri yapabilen komutlar farklıdır. Aşağıdaki komutlar Internet Explorer için ses ve video dosyaları ekleme işlevini yerine getirirler.

<bgsound src="dpu.mid" loop="2">

Seçime göre geri planda WAV, AU veya MIDI ses dosyalarından birini çalmak için bu tag'ı kullanılabilir. Yukarıdaki komut kullanıldığında dpu.mid adlı MIDI dosyası sayfa yüklendiğinde 2 defa tekrarlanacak ve duracaktır.

Bu komut bir AVI veya MOV dosyasını oynatmak için kullanılır. Yukarıdaki komut dpu.avi adlı bir video görüntüsünü ekrana yerleştirmek için kullanılır. dpu.gif dosyası görüntü yüklenene kadar sayfada yer kaplayacaktır. Buradaki loop="infinite" komutu bu videonun sayfa kapatılana kadar yürütüleceğini gösterir.

<embed src="dpu.avi" loop="2">

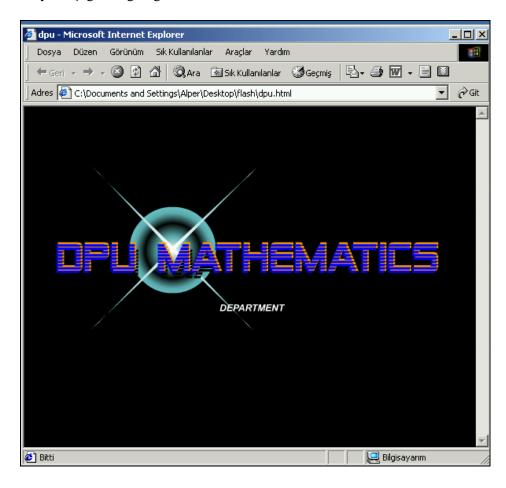
Netscape web tarayıcısında ses ve video görüntülerini görüntüleme işi embed komutu ile yapılır.

Macromedia Flash Dosyaları Kullanmak

Macromedia Flash dosyalarının internet üzerine taşınması ile birlikte web programcılığı oldukça gelişme gösterdi. Macromedia Flash dosyalarının uzantıları swf dir. swf formatı web sayfalarına aşağıdaki gibi yerleştirilir.

```
<html><head>
<meta http-equiv=Content-Type content="text/html; charset=">
<title>dpu</title>
</head>
<BODY bgcolor="#000000">
<object classid="clsid:D27CDB6E-AE6D-11cf-96B8- 444553540000"</pre>
codebase="http://download.macromedia.com/pub/shockwave/cabs/
flash/swflash.cab#version=6,0,0,0"
width="550" height="400" id="dpu">
<param name=movie value="dpu.swf"> <param name=quality</pre>
value=high>
<param name=bgcolor value=#000000> <embed src="dpu.swf"</pre>
quality=high bgcolor=#000000 width="550" height="400" name="dpu"
type="application/x-shockwave-flash"
pluginspage="http://www.macromedia.com/go/getflashplayer"></embed>
</object>
</body>
</html>
```

Yukarıdaki gibi yazılmış olan web sayfasında dpu.swf adlı animasyon dosyası aşağıdaki gibi görüntülenecektir.

JavaScript ve HTML

Java ile JavaScript farklı programlama dilleridir. Java, Sun firması tarafından Pascal ve Delphi dilleri örnek alınarak bir programlama dilidir. Kullanılması sonucunda exe veya com uzantılı dosyalar meydana getirilir. JavaScript ise bu tür bir programlama dili değildir. Yorumlanması için bir tarayıcıya ihtiyaç duyar. Bu yüzden script dilidir. HTML dosyasını içine gömülüdür. Kullanılması durumunda exe veya com uzantılı bir dosya meydana getirilmez. Javascript , Netscape firması tarafından C dilinden hareketle yazılmıştır. HTML'in sahip olmadığı bazı özelliklerin web sayfalarında kullanılmak amacıyla yazılmış ve JavaScript sayesinde HTML daha etkin hale gelmiştir. Biz bu kitapta JavaScript kodlarının nasıl yazılacağından bahsetmeyeceğiz sadece JavaScript kullanımına bazı örnekler vereceğiz. JavaScript kodları genellikle web sayfası içerisinde <head></head></head> tag'ları arasında aşağıdaki biçimde yazılır.

```
<script>
<!--
JavaScript kodları
-->
</script>
```

Şimdi JavaScript ile yapılmış sayfalarımızda kullanabileceğimiz bazı örnekler inceleyelim.

Karşılama ve Uğurlama

Oluşturulmuş sayfayı ziyaret eden kullanıcılara bir karşılama ve uğurlama mesajı verilebilir. Bu iş aslında JavaScript kodlarıyla yapılır ama bu kodları

body> tagı içerisinde kullanacağız. Kullanıcı sayfayı kapattığında veya başka bir url adresine yönlendirildiğinde uğurlama mesajı görüntülenecektir.

```
<body onLoad="alert('DPÜ Web Sitesine Hoşgeldiniz!');" onUnload="alert('Tekrar Bekleriz...');">
```

Durum Çubuğuna Yazı Eklemek

JavaScript kodları sayesinde web tarayıcısının durum çubuğuna yazılar eklemek mümkündür. Bu işlemin en basit hali durum çubuğuna sabit bir yazı eklemektir. Bunun için <body> tag'ı içini kısa bir kod eklemek yeterlidir.

```
<body onLoad="window.defaultStatus='Dumlupınar Üniversitesi">
```

JavaScript kodları kullanarak durum çubuğunda sabit duran yazılardan başka hareketli yazılarda oluşturulabilir. Örneğin, aşağıdaki kod durum çubuğuna yanıp sönen bir metin ekleyecektir.

```
<script language="JavaScript"><!---
var yazi = "Dumlupınar Üniversitesi";
var hiz = 150;
var control = 1;
function flash()
{if (control == 1)
{window.status=yazi; control=0;}
else
{window.status=""; control=1;}
setTimeout("flash();",hiz);}
// --></script> <body OnLoad="flash();">
```

Aşağıdaki kod ise durum çubuğunda çoğalan birkaç kelimeden oluşan bir metni oluşturur.

```
var currentMessage = 0;
var offset = 0;
function haltMessager()
       if (messagerRunning)
              clearTimeout(timerID)
       messagerRunning = false;
function startBanner()
       haltMessager();
       runMessager();
function runMessager()
       var text = ar[currentMessage]
       if (offset < text.length) {</pre>
              if (text.charAt(offset) == " ")
                     offset++:
              var partialMessage = text.substring(0, offset + 1);
              window.status = partialMessage;
              timerID = setTimeout("runMessager()", rate);
              messagerRunning = true;
              } else {
              offset = 0;
              currentMessage++;
              if (currentMessage == ar.length)
                     currentMessage = 0;
              timerID = setTimeout("runMessager()", delay);
              messagerRunning = true;
function overImg(imgName)
function offImg(imgName)
```

```
//-->
</script>
<body onload="runmessager()">
```

Aşağıdaki JavaScript kodu ise durum çubuğunda birleşen kelimelerden oluşan başka metni oluşturur.

```
<script language="JavaScript">
<!--
var speed = 15
var pause = 1500
var timerID = null
var bannerRunning = false
var ar = new Array()
ar[0] = "Dumlupınar"
ar[1] = "Üniversitesi"
ar[2] = "Web Sitesi"
ar[3] = "Kütahya"
ar[4] = "2003"
var message = 0
var state = ""
clearState()
function stopBanner() {
if (bannerRunning)
clearTimeout(timerID)
timerRunning = false
function startBanner() {
stopBanner()
showBanner()
function clearState() {
state = ""
for (var i = 0; i < ar[message].length; ++i) {
 state += "0"
function showBanner() {
```

```
if (getString()) {
message++
if (ar.length <= message)</pre>
 message = 0
 clearState()
 timerID = setTimeout("showBanner()", pause)
else {
var str= ""
for (\text{var } j = 0; j < \text{state.length}; ++j) {
str += (state.charAt(j) == "1") ? ar[message].charAt(j) : "
window.status = str
timerID = setTimeout("showBanner()", speed)
function getString() {
var full = true
for (\text{var } j = 0; j < \text{state.length}; ++j) {
 if (state.charAt(j) == 0)
full = false
if (full) return true
while (1) {
var num = getRandom(ar[message].length)
if (state.charAt(num) == "0")
break
state = state.substring(0, num) + "1" + state.substring(num + 1,
state.length)
return false
function getRandom(max) {
var now = new Date()
var num = now.getTime() * now.getSeconds() * Math.random()
return num % max
startBanner()
// --></script>
```

Aşağıdaki JavaScript kodu ise durum çubuğunda hareketli bir metin oluşturur.

```
<script language="JavaScript">
function infoscroll(seed,looped)
 var text1 = " Dumlupınar Üniversitesi ";
 var text2 = " Web Sitesi ";
 var msg=text1+text2;
 var putout = " ";
 varc = 1;
 if (looped > 10)
 { window.status="<Dumlupınar Üniversitesi !>"; }
 else if (seed > 100)
  seed--:
  var cmd="infoscroll(" + seed + "," + looped + ")";
  timerTwo=window.setTimeout(cmd,100);
 else if (seed <= 100 && seed > 0)
  for (c=0; c < seed; c++)
  { putout+=" "; }
  putout+=msg.substring(0,100-seed);
  seed--;
  var cmd="infoscroll(" + seed + "," + looped + ")";
  window.status=putout;
  timerTwo=window.setTimeout(cmd,100);
 else if (seed <= 0)
  if (-seed < msg.length)
   putout+=msg.substring(-seed,msg.length);
   seed--;
   var cmd="infoscroll(" + seed + "," + looped + ")";
   window.status=putout;
   timerTwo=window.setTimeout(cmd,100); // 100
```

```
else
{
    window.status=" ";
    looped += 1;
    var cmd = "infoscroll(100," + looped + ")";
    timerTwo=window.setTimeout(cmd,75); // 75
}
}
// -->
<!--
infoscroll(100,1)
// -->
</script>
```

Her Girişte Farklı Bir Resim

Web sitemizin ana sayfasında kullanabileceğimiz güzel birkaç tane resim var, ama hangisini kullanacağımıza karar veremiyoruz. Şimdi bu gibi durumlar için kullanışlı bir JavaScript kodu inceleyeceğiz. Bu kod kullanılarak oluşturulmuş sayfa her açıldığında resim klasörünün içindeki resim1, resim2, resim3, ... gibi jpg dosyalarından herhangi biri otomatik olarak yüklenecektir.

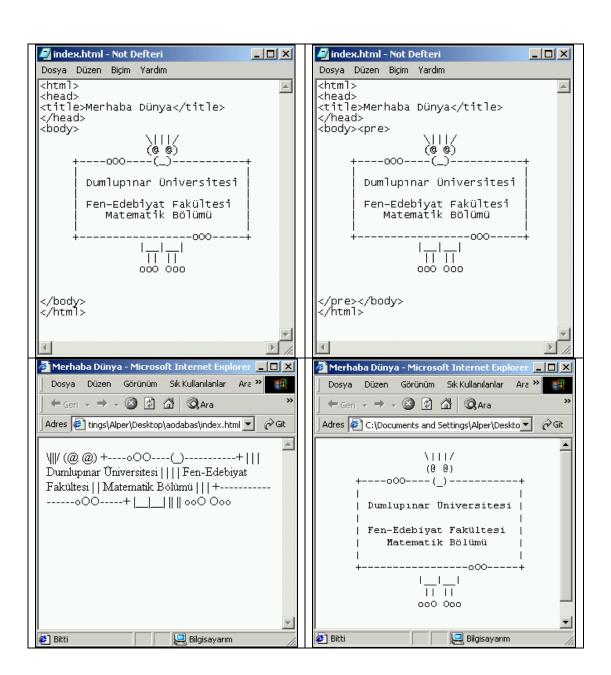
```
<script language="JavaScript">
<!--
var now=new Date(); var status=(now.getSeconds())%3;
document.write('<img src="resim'+status+'.jpg" height="300"
widht="300" alt="resimler">');
//-->
</script>
```

Özel Simgeler Kullanmak

Şimdiye kadar anlatılanlardan sonra aklımıza şöyle bir soru gelmesi gerekir. Metinler boşluk bırakarak yada bir satır aşağıdan yazılsa dahi metinler yan yana görüntülenmekte. Acaba boşluk bırakarak yazmak istenirse ne olacak? HTML dilince yazılan karakterler arasına boşluk bırakmak için komutu kullanılır. Daha çok boşluk bırakmak için bu komutu yan yana istenildiği kadar kullanılabilir. Benzer şekilde bazı özel simgelerin HTML dilinde hangi komutlarla görüntülenebileceği aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Komut	Görünümü	Komut	Görünümü
"	"	§	§
&	&	©	©
<	<	®	®
>	>	™	TM
¡	i	»	»
¢	¢	«	«
£	£	°	0
¤	¤	±	±
¥	¥	¶	9
€	€	¿	i
µ	μ	½	1/2
¦	1	¼	1/4

Metinler boşluk bırakarak yada bir satır aşağıdan yazılsa dahi metinler yan yana görüntülenmesi HTML dilinin zayıf bir dil olduğunu göstermez. HTML de aslında metinlerin yazdığınız gibi görüntülenmesi için bir komut vardır. Biz bu komutun kullanımını tavsiye etmemekle beraber yinede burada vereceğiz. Bu komut pre> komutudur. Bir web sayfasında arasına yazdığınız tüm metinler aynen yazdığınız gibi görüntülenecektir. komutunun işlevini daha iyi anlayabilmek için aşağıda verilen örneği dikkatlice inceleyelim. Bu örnekteki HTML kodları arasındaki tek fark birisinin fere> arasında kullanılması fakat görünümdeki farkın ne kadar çok olduğu aşikar.

Arama Motorlarına Kayıt Yaptırmak

Hazırlanan web sayfasının hedef kitleye ulaşabilmesi için aşağıda verilen kodlar <head></head> komutları arasında yazılmalıdır. Bu komutlar sayesinde arama motorları web sayfalarımızı bulabilirler. Arama motorlarının kullandığı programlar siteye geldiklerinde ilk baktıkları şey birtakım tanımlardır.

```
<meta name="description" content="sitenizin amacı, kısa açıklaması,sloganı"> <meta name="keywords" content="sitenizdeki bölümler, anahtar kelimeler" > <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları"> <meta name="copyright" content="Telif sınırlamaları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanımları ve tanım
```

Bu komutlar <head></head> arasına arasına yazıldığından web sayfasında görüntülenmezler.

Web Sayfasına Tarih Eklemek

Web sayfasının istenilen bir yerine tarih eklenebilir. Tarih ekleyebilmek için aşağıdaki JavaScript kodunu web sayfasındaki tarih eklemek istenilen yere kopyalamak yeterlidir. Burada dikkat edilecek husus web sayfası ziyaretçisinin kullandığı bilgisayarın tarihi yanlış ise oluşturulan web sayfasının da tarihi yanlış olacaktır. Çünkü bu kod tarihi işletim sisteminin tarihinden alır.

```
<script>
<!--
var now = new Date();
var yr = now.getYear();
var mName = now.getMonth() + 1;
var dName = now.getDay() + 1;
var dayNr = ((now.getDate()<10) ? "0" : "")+ now.getDate();</pre>
```

```
if(dName==1) Day = "Pazar";
if(dName==2) Day = "Pazartesi";
if(dName==3) Day = "Salı";
if(dName==4) Day = "Çarşamba";
if(dName==5) Day = "Persembe";
if(dName==6) Day = "Cuma";
if(dName==7) Day = "Cumartesi";
if(mName==1) Month="Ocak";
if(mName==2) Month="Şubat";
if(mName==3) Month="Mart";
if(mName==4) Month="Nisan";
if(mName==5) Month="Mayıs";
if(mName==6) Month="Haziran";
if(mName==7) Month="Temmuz";
if(mName==8) Month="Ağustos";
if(mName==9) Month="Eylül";
if(mName==10) Month="Ekim";
if(mName==11) Month="Kasım";
if(mName==12) Month="Aralık";
var todaysDate =(" "
    + dayNr
    + " "
    + Month
    + " "
    + yr
    + " "
    + " "
    + Day
    + "");
document.open();
document.write("<strong><center><font face=Arial Tur size=1
color=Navy >"+todaysDate+"</font></center></strong>");
// -->
</script>
```

Web Sayfalarını Yayınlamak

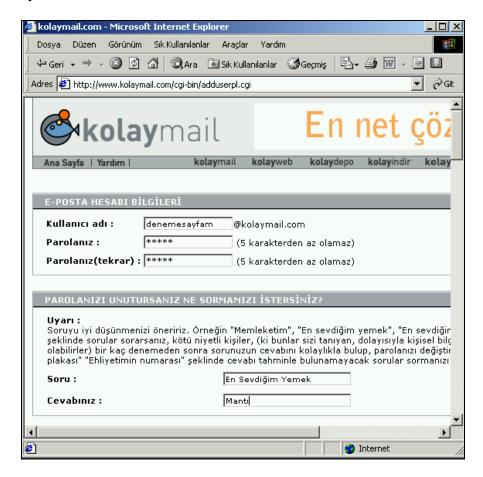
Hazırladığımız web sayfalarını internet üzerinden yayınlamak için aylık veya yıllık belirli bir ücret ödeyerek bir alan adı ve web alanı satın almamız gerekir. Günümüzde alan adlarını ve web alanlarını bedava olarak dağıtan web siteleri bulunmaktadır. Ancak bu web sitelerinin dağıttıkları alan adları genellikle kendi alan adından sonra gelen /alan-adınız biçiminde olmaktadır. Biz şimdilik öğrenme amaçlı bir web sitesi hazırladığımız için ücretsiz bir alan adı ve web alanı almamız daha uygundur.

Ülkemizde de bedava alan adı ve web alanı sağlayan internet siteleri bulunmaktadır. Örneğin http://www.kolayweb.com adresinden bir alan adı ve web alanı alabiliriz. Bu web sitesi alan adlarını ücretsiz olarak dağıttığı

alan adlarını http://kullanıcıadı.kolayweb.com biçiminde sunmaktadır. Biz kullanıcı adımızı **denemesayfam** olarak belirleyelim ve bir alan adı ve web alanı alalım.

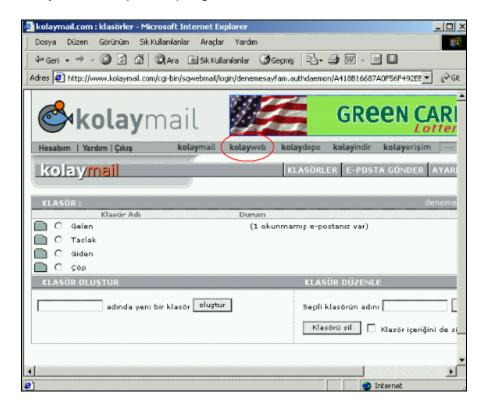
İlk önce http://www.kolayweb.com adresine bağlanalım. Bu adrese bağlandıktan sonra kullanıcı adımızı ve parolamızı girmemizi isteyen bir web sayfası açılacaktır. Bu kısmı kullanıcı adı ve parolamızı aldıktan sonra bağlandığımızda sayfaya girmek için kullanacağız. Biz parola boşluğunun altında yer alan **üye olmak istiyorum** simgesine tıklayalım. Açılan web sayfasındaki formu dolduralım.

Formu dikkatlice doldurup üyelik işlemlerimizi tamamladıktan sonra tekrar http://www.kolayweb.com adresine gidelim ve kullanıcı adı – şifre

kısmındaki bilgileri yazarak sisteme giriş yapalım. Burada doldurduğumuz form alan adı ve web alanının dışında bize birde e-mail adresi verilmesini sağlar. Biz sisteme giriş yaptığımızda ilk önce e-mail ile ilgili olan bölüm açılır. Bu tip bedava hizmet sağlayan web sitelerinden alınan web alanlarına dosya göndermek ve almak için (upload ve download) genellikle site tarafından hazırlanmış bir web sayfası vardır. Para karşılığı alınan alan adı ve web alanları ise daha profesyonelce kullanılacağından upload ve download işlemi FTP aracılığı ile gerçekleşir.

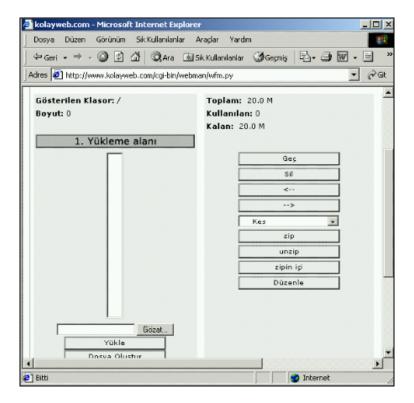
E-mail bölümüne giriş yaptıktan sonra sayfa ayarlarımızı düzenlemek için üstte yer alan **kolayweb** seçeneğine tıklarız.

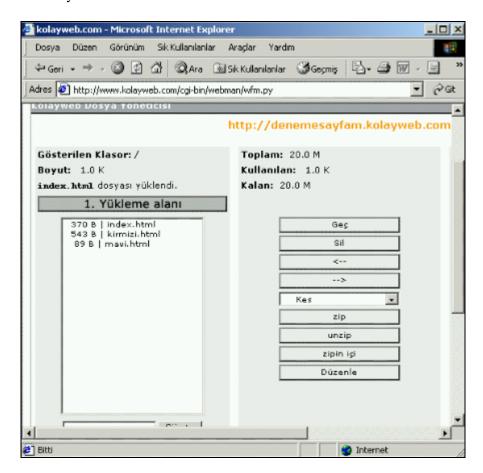
Kolayweb bölümüne geçiş yaptıktan sonra buradan Dosya Yöneticisine Geç bölümünü tıklarız. Bu bölüme giriş yapınca tüm upload ve download işlemlerimizi yapacağımız web sayfası açılacaktır.

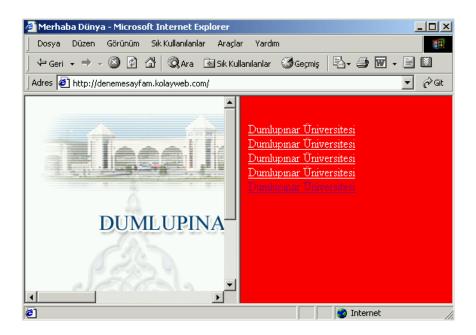
Şimdi daha önce çerçeve örneğinde kullandığımız index.html, mavi.html ve kırmızı.html dosyalarımızı upload edelim.

Burada Gözat simgesini tıklayarak dosyalarımızı bilgisayarımız üzerinden bulalım ve daha sonra Yükle simgesini tıklayarak upload işlemini tamamlayalım.

Buradaki **index.html** dosyası bizim web sayfamız ilk açıldığında kolayweb web sunucusu tarafından aranılacak ilk dosya olacaktır. Dosya yöneticisi içerisindeki diğer simgeleri kullanarak düzenleme, silme gibi diğer işlemleri de gerçekleştirebiliriz. Upload işlemimizi tamamladıktan sonra http://denemesayfam.kolayweb.com şeklindeki adresimize bağlandığımızda görüntü aşağıdaki gibi olacaktır.

Bir web sayfasını en basit haliyle bu şekilde yayınlayabiliriz. Bir web sitesi yalnızca sayfalardan ibaret değildir. Sitede bulunan klasörler, resimler ve diğer dosyalarda aynı şekilde web sunucusu üzerinde gönderilebilir.

HexKodu Renk	Hexkodu Renk	HexKodu Renk
#FFFFFF	#CCFFFF	#99FFFF
#FFFFCC	#CCFFCC	#99FFCC
#FFFF99	#CCFF99	#99FF99
#FFFF33	#CCFF33	#99FF33
#FFFF00	#CCFF00	#99FF00
#FFCCFF	#CCCCFF	#99CCFF
#FFCCCC	#CCCCCC	#99CCCC
#FFCC99	#CCCC99	#99CC99
#FFCC66	#CCCC66	#99CC66
#FFCC00	#CCCC00	#99CC00
#FF99FF	#CC99FF	#9999FF
#FF9999	#CC9999	#999999
#FF9900	#CC9900	#999900
#FF66FF	#CC66FF	#9966FF
#FF66CC	#CC66CC	#9966CC
#FF6699	#CC6699	#996699
#FF6666	#CC6666	#996666
#FF6633	#CC6633	#996633
#FF6600	#CC6600	#996600
#FF33FF	#CC33FF	#9933FF
#FF33CC	#CC33CC	#9933CC
#FF3399	#CC3399	#993399
#FF3333	#CC3333	#993333
#FF3300	#CC3300	#993300
#FF00FF	#CC00FF	#9900FF
#FF0099	#CC0099	#990099
#FF0033	#CC0033	#990033

HexKodu Renk	HexKodu Renk	HexKodu Renk
#FF0000	#CC0000	#990000
#66FFFF	#33FFFF	#00FFFF
#66FFCC	#33FFCC	#00FFCC
#66FF00	#33FF00	#00FF00
#66CCFF	#33CCFF	#00CCFF
#66CCCC	#33CCCC	#00CCCC
#66CC66	#33CC66	#00CC66
#66CC00	#33CC00	#00CC00
#6699FF	#3399FF	#0099FF
#6699CC	#3399CC	#0099CC
#669999	#339999	#009999
#669933	#339933	#009933
#669900	#339900	#009900
#6666FF	#3366FF	#0066FF
#6666CC	#3366CC	#0066CC
#666699	#336699	#006699
#666666	#336666	#006666
#666633	#336633	#006633
#666600	#336600	#006600
#6633FF	#3333FF	#0033FF
#663399	#333399	#003399
#663366	#333366	#003366
#663300	#333300	#003300
#6600CC	#3300CC	#0000CC
#660099	#330099	#000099
#660066	#330066	#000066
#660000	#330000	#000000